

ناجی درباره وضعیت واکسن انفلوانزا در ایران نیز گفت:

و ادامه داد: «برای گروه‌های تحت پوشش معاونت بهداشت، زحمه اقرار آسیب‌پذیر و افراد واجد شرایط، واکسن جایگزین

واکسن سر خرمن پاییز می‌رسد

«محمد هاشمی»، سخنگوی سازمان غذا و دارو، روز یکشنبه با اشاره به افزایش تقاضای مردم برای واکسن آنفلوآنزا گفت:

[illegible]

حمل‌ونقل عمومی پایتخت در حالی بازهم رایگان ماند که اعضای شورا بر سر تأمین هزینه‌ها اختلاف دارند

دوماه دیگر بدون بلیت

احمدشوری

ایپام ما حمل‌ونقل عمومی تا دو ماه دیگر در پایتخت رایگان ماند. بی‌آرتی و مترو که از دوران جنگ در پایتخت مسافران را بدون بلیت سوار می‌کردند، با تصمیم «شورای شهر تهران» همچنان به رویه خود ادامه می‌دهند. در ماه‌های اخیر و هم‌زمان با رایگان شدن بلیت‌های اتوبوس و مترو، برخی از کارشناسان از اقدام متولیان امر شهری انتقاد کردند. منتقدان می‌گویند مترو و اتوبوس رایگان باعث کاهش استفاده از خودروی شخصی نمی‌شود؛ چنان‌که «مهدی چمران»، رئیس شورای شهر تهران، هم مدتی پیش تأکید کرد که این اقدام مدیریت شهری باعث کاهش استفاده از خودروی شخصی نشده است.
بااین‌وجود، پارلمان شهری دیروز یکشنبه ۲۲ شهریور، همچنان بر تصمیم قبلی خود ماند.

«تصمیم‌گیری درباره حمل‌ونقل رایگان بر عهده شورای شهر است و هیچ نهاد دیگری نمی‌تواند در این خصوص ورود کند.» این صحبت‌های مهدی چمران، رئیس پارلمان شهری، در جلسه دیروز شورااست. او در ابتدای جلسه اعلام کرد که قرار است درباره تمدید یا تمدید نشدن حمل‌ونقل عمومی در جلسه تصمیم‌گیری شود. چمران در روزهای گذشته اظهارنظری هم درباره ارتباط رایگان ماندن حمل‌ونقل عمومی با مصرف سوخت داشت. او در یک گفت‌وگوی تلویزیونی اعلام کرده بود: «آنچه آمار و ارقام نشان می‌دهد، رایگان شدن حمل‌ونقل عمومی تأثیری در ترافیک شهر تهران و کاهش استفاده از خودروهای شخصی نداشته است.»

بااین‌حال، سخنگوی «کمیسسیون انرژی مجلس» دیدگاه دیگری دارد. او دیروز به «ایبنا» اعلام کرده بود رایگان شدن در میان‌مدت و بلندمدت می‌تواند اثراتی در مصرف بنزین داشته باشد. چمران اما همچون دیگر منتقدان حمل‌ونقل عمومی رایگان می‌گوید: «مردم زمانی از حمل‌ونقل عمومی استفاده می‌کنند که یا وسیله شخصی نداشته باشند یا اگر خودرو داشته باشند، استفاده از حمل‌ونقل عمومی از نظر مدت‌زمان، وقت، آسایش، آرامش، سرعت و رسیدن زودتر به مقصد برایشان به‌صرفه‌باشد.»

❧ چرا حمل‌ونقل برای قشر متمکن رایگان باشد؟

مشابه این بحث‌ها دیروز در شورای شهر تهران هم مطرح شد. عده‌ای از تصمیم‌متولیان امر شهری مبنی بر رایگان ماندن دفاع می‌کردند و عده‌ای دیگر این موضوع را بی‌ارتباط با مصرف سوخت، کاهش ترافیک و... می‌دانستند. مثلاً «جعفر تشکری‌هاشمی»، رئیس کمیسسیون حمل‌ونقل شورای شهر تهران، دیروز با بیان اینکه برخی ادعا کردند با حمل‌ونقل

عمومی مصرف بنزین ۵۰ درصد کم شده، گفت: «یک روز آمدند و گفتند که مصرف بنزین ۵۰ درصد کاهش یافته است و به‌اندازای بی‌مزه بود که دیگر به آن نپرداختند. خدمات به مردم کاهش یافته است. مدیران باید توضیح دهند که چند درصد از بودجه مصوب در اختیار آنها قرار گرفته است؟» او همچنین ادامه داد: «اینکه ما حمل‌ونقل را رایگان اعلام کردیم، به این معنا نیست که مترو و اتوبوس رایگان فعالیت می‌کنند. من به مردم می‌گویم اگر امروز این پول را از این جیب شما نگیریم، از جیب دیگر شما می‌گیریم.» تشکری هاشمی با بیان اینکه حتماً مردم از این شرایط خوشحال‌اند، تأکید کرد: «حتماً مردم از حمل‌ونقل رایگان استقبال می‌کنند، اما اگر این‌گونه است، در فروشگاه‌های شهروندی و میادین تره‌بار را باز کنیم تا مردم از خدمات رایگان استفاده کنند. چرا حمل‌ونقل باید برای قشر متمکن رایگان باشد؟»

او ادامه داد: «این موضوع که برندسازی انتخاباتی است، به خدمات‌رسانی آسیب می‌زند. دستگاهی به ناوگان اضافه نمی‌شود و در این شرایط حمل‌ونقل را رایگان می‌کنیم.» رئیس کمیسسیون حمل‌ونقل شورا با بیان اینکه ما ضد مستضعفان نیستیم، یادآور شد: «اینجا هرکسی در جلسه نشسته، دغدغه مردم را دارد، اما تقاضا می‌کنم مسیر درست را بروند. نباید بیش از این اجازه دهیم که مترو و اتوبوس زمین‌گیر شوند. من این اظهار را می‌دهم که اگر چنین عمل نشود، مردم به چشم می‌بینند که مترو و اتوبوس زمین‌گیر می‌شوند.»

رئیس کمیسسیون عمران و حمل‌ونقل شورا همچنین تأکید کرد: «ما از مدیرعامل مترو درخواست می‌کنیم در مورد شرایط

موجود گزارشی ارائه دهد. البته دیدیم که مدیرعامل سبق مترو در شورا در دلی کرد و فردای آن روز برکنار شد.»

❧ بلا تکلیفی ۶۰۰ نیرو بعد از اجرای این طرح

ناصر امانی»، دیگر عضو شورا، از زاویه دیگری به مسئله حمل‌ونقل عمومی رایگان نگاه کرد. او در جلسه از معاون حمل‌ونقل، مدیرعامل مترو و مدیرعامل «شرکت واحد اتوبوسرانی» خواست تا پشت تریبون بیایند: «واقعاً از این عزیزان می‌خواهم پشت تریبون بیایند و بفرمایند که از ابتدای رایگان شدن این حمل‌ونقل در تهران، شهرداری منابع جایگزین را پیش‌بینی کرده است؛ بگویند تأمین نقدینگی ما به‌موقع انجام گرفته است؛ که نگرفته دیگر»

او ادامه داد: «آقای دکتر باقری، دو هفته پیش در سیماي جمهوری اسلامی ایران، برای اولین‌بار مجری در برنامه پرمخاطب «صبحانه ایرانی» گفت، آقا، کارمندان مترو دوماهه حقوق پرداخت نکرده‌اند. من اتفاقاً قرار داشتم خدمت آقای باقری برسم. رسیدم خدمت ایشان و موضوع را مطرح کردم. ایشان زنگ زدند به شرکت مترو؛ ابتدا شرکت بهره‌برداری گفتند این موضوع مربوط به ما نیست و مربوط به مترو است، بعد با شرکت ساخت مترو تماس گرفتند که ایشان تأیید کرد و گفت پیمانکار پرداخت نکرده است.»

او در ادامه به گروهی از کارمندان مترو اشاره کرد که وظیفه‌شان کنترل بلیت‌ها بوده و حالا بعد از رایگان شدن مترو بلا تکلیف‌اند: «مایک مجموعه‌ای داشتم به‌عنوان پرسنلی که کار کنترل بلیت‌ها را در شرکت بهره‌برداری مترو انجام می‌دادند؛ ۶۰۰ نفر که ظاهراً وابسته به یکی از این شرکت‌های خارج از شهرداری هستند که پرسنل شهرداری در آنها ذی‌نفع هستند. این‌ها از ابتدای طرح بلا تکلیف‌اند؛ ۶۰۰ نفر فهم هستند.»

امانی تأکید کرد: «الان توسط شورا، شش ماه از این تصمیم

گذشته است. ما دیگر ماهانه، مالی و اقتصادی شهرداری را

اینجا بیاوریم و بگویم از ابتدای امسال تا الان، نقدینگی

پرداختی به دو شرکت مترو، یعنی ساخت مترو و بهره‌برداری

مترو، چقدر بوده و اگر نسبت به سال قبل کم‌تر شده، چرا کمتر

شده است؟»

عضو شورای شهر تهران گفت: «این پول ناچیزی که از استفاده‌کنندگان از این سیستم گرفته می‌شد، به‌عنوان یک آب‌باریکه مستقیم می‌رفت به حساب این دوشرکت؛ این‌الان قطع شده است. هم شرکت بهره‌برداری مترو در تأمین قطعاتش دچار مشکل است و هم شرکت واحد اتوبوسرانی.»

امانی ادامه داد: «اشکالی ندارد، ما الان دوباره تمدید می‌کنیم؛ دو ماه دیگر این می‌شود هشت ماه. خب، این هشت ماه، دو تا شرکتی که میلیونی دارند به شهروندان ما کمک و خدمات ارائه می‌کنند، شهرداری باید توجه ویژه‌ای به آنها می‌کرد و باید

منابع جایگزین پیش‌بینی می‌کرد. خب، جایگزین پیش‌بینی نشده است.»

این عضو شورا چندباری روی واژه «کارشناسی» تأکید کرد و گفت شورا باید بررسی کارشناسانه کند.

❧ شرایط مردم بی‌خبرند؟

در ادامه جلسه، این‌بار موافقان موضوع رایگان ماندن حمل‌ونقل عمومی میکروفن خود را باز کردند و صحبت کردند. «احمد صادقی»، رئیس کمیته شفافیت شورای شهر تهران، با اشاره به وضعیت جنگی که هنوز در آن قرار داریم، گفت: «ممکن است در روزهای آینده این شرایط تشدید شود یا فروکش کند، اما به هر شکل در این شرایط قرار داریم.»

او اضافه کرد: «براساس آیین‌نامه داخلی، کمتر از شش ماه از مصوبه قبلی گذشته و باید برای تغییر آن دوسوم آرای اعضای شورا را داشته باشیم. ما براساس تصمیم قبلی شورا تنها می‌توانیم دوماه حمل‌ونقل عمومی رایگان را تمدید کنیم.» «احمد علوی»، رئیس کمیته گردشگری شورا، هم تأکید کرد: «ما نماینده مردم هستیم و باید دقت کنیم که به‌گونه‌ای عمل کنیم که حال مردم بهتر باشد. اینکه می‌گویند این اعداد در شرایط اقتصادی مردم چندان اثر ندارد، درست نیست.» او ادامه داد: «بعضی وقت‌ها آدم حس می‌کند مسئولان از شرایط مردم بی‌خبر هستند. بعضی از نکاتی که مطرح می‌کنیم باید با دقت بیشتر باشد، چراکه ما نماینده مردم هستیم. اگر مقداری بیشتر با اتوبوس و تاکسی و مترو در شهر بچرخیم، متوجه می‌شویم که هزینه‌های رفت‌وآمد چقدر تأثیر دارد. من نماینده بسیاری از دانشجویا، دانش‌آموزان و طلبه‌ها هستم که بسیاری از آنها به‌دلیل تصمیم رایگان بودن متشکر بودند. هر رانکاری که بتواند به کاهش تنش در جامعه کمک‌کند، وظیفه‌ماست.» «پرویز سوری»، نایب‌رئیس شورای شهر تهران که جزو

پیشنهاددهندگان اصلی رایگان بودن حمل‌ونقل عمومی در دوران جنگ بود، هم در ادامه گفت: «جنگ بین ما و دشمن تشدید شده است؛ فکر می‌کنید مردم چه می‌گویند؟ دولت بنزین را گران کرد و شورای شهر رایگان‌سازی را برادرار؟ چرا باید این کار را انجام دهیم؟ براساس چه استدلالی رایگان بودن را می‌خواهیم بداریم؟»

او افزود: «با کاری که تا امروز انجام دادیم بود به یکاری که می‌خواهیم انجام دهیم، غلط است. به نظر بنده، به تصمیم قبلی خود بااگر ردیم که توجیه اجتماعی هم داشته باشد.» جلسه با صحبت دیگر اعضای موافق و مخالف ادامه داشت. «محمد آخوندی»، به‌عنوان دیگر عضو موافق رایگان‌سازی، در واکنش به صحبت مخالفان گفت: «آقای تشکری هاشمی اگر علمی حرف می‌زنند، باید کاملاً علمی بگویند. اگر شهرداری به شترو پول نداشته، باید پیگیری کنیم تا پول را به‌موقع بدهند. بحث ما این بود که برای کسانی که در اداره شهر مشارکت می‌کنند، عدد و رقم تعریف کردیم که اگر آن اقدام انجام می‌شد، چندین برابر درآمد برای شهرداری می‌آورد که جبران مالی می‌شد. اینکه همدیگر را مهم به رفتار سیاسی کنید، درست نیست. رایگان کردن حمل‌ونقل به‌صورت هر دو ماه تمدید شده و این روضه‌خواندن‌ها نمی‌دانم برای چه چیزی است.»

«مهدی اقراریان» در ادامه جلسه روی کلیدواژه دیگر مخالفان تأکید کرد و گفت: «همه دغدغه مردم را داریم و نباید در این شرایط کشور مسائل به حاشیه کشیده شود. با گذشت حدود هشت ماه، آیا این منابع بقدر نای مجموعه مترو و اتوبوسرانی برای شهر تهران تأمین شده یا خیر؟ اگر تأمین شده، پس شهرداری برای این پیشنهاد منابعش را پیش‌بینی کرده، اما اگر تأمین نشده، استمرار این وضعیت چه پیامدهایی دارد؟ باید بررسی شود و درباره چیزی که به صلاح شهر است، تصمیم‌گیری کنیم.»

❧ منابع از کجا تأمین می‌شود؟ شورا دغدغه نداشته باشد

موافقان و مخالفان روی چند موضوع اختلاف‌نظر داشتند. مهم‌ترین مسئله این است که منابع این رایگان‌سازی از کجا و چگونه تأمین می‌شود. جلسه با صحبت‌های «مجید باقری»، معاون شهردار تهران، ادامه پیدا کرد. او گفت: «ممکن است سؤال پیش بیاید این رویکرد رایگان‌سازی به کیفیت مترو آسیب بزند. ما سال گذشته بودجه را در دی‌ماه تقدیم شورا کردیم و شورا بررسی کرد و بعدم بودجه را مصوب کرد. آن موقع بحث رایگان شدن مطرح نبود؛ در همان کتاب بودجه، ۸۵ درصد کل هزینه‌های مترو قرار بود از منابع عمومی بودجه باشد. قرار بود تنها ۱۵ درصد مترو خودش هزینه‌ها را متقبل شود. کل درآمدی که مترو باید جذب می‌کرد حدود سه همت بود و در نیمه سال باید یک‌ونیم پول می‌آوردند. حقوق ماهانه مترو ۱،۳ همت بوده که کل درآمد نیم‌سال را به‌اندازه یک ماه باید برای ما می‌آوردند.»

او ادامه داد: «فقط ۲،۷ همت برای خرید قطعه هزینه کردند. ما ذوبین گرفتیم که کجا در مترو حقوق ندادیم و بررسی کردیم و دیدیم در یکی از قراردادهای پیمانکاران که شهرداری آن مبلغ را پرداخت کرده بود، به کارگر نداده بودند. امروز می‌خواهیم لایحه اصلاحیه و متمم بیاوریم و پیش‌بینی‌مان این است که متمم می‌آوریم و یک همت را به مترو اختصاص می‌دهیم.» «مسعود لطفی»، مدیرعامل شرکت بهره‌برداری مترو، نیز ادامه داد: «در شاخص‌های صنعت ریلی جزو تیرتین‌ها هستیم. ما به‌دنبال این هستیم لامپ‌های خط یک، دو، سه و چهار را تعویض کنیم که این صرفه‌جویی در مصرف است. سه بخش بودجه‌ای حقوق و دستمزد، جاری و سرمایه‌ای است؛ بهره‌برداری مترو بیشترین نیروها را در شهرداری دارد و همه حقوق‌ها را پرداخت می‌کنیم، نظافت و وضعیت کیفی‌مان وضعیت ایده‌آلی دارد و صورت‌وضعیت‌های تمام پیمانکارانمان را تا امروز به‌روز تسویه کرده‌ایم. در حوزه بودجه جاری، ۸۰ درصد بودجه‌مان محقق شده است. امروز نیز در حوزه‌های عملکردی نمی‌گذاریم هیچ اتفاقی رخ دهد.» به گفته او: «امروز ظرفیت اورهال درون‌شهری‌مان نسبت به سال گذشته ۲۵ درصد افزایش پیدا کرده است. همچنین امسال ۱۲ واگن AC شده است.» او ادامه داد: «این ظرفیت بی‌نظیری است. می‌خواهم بگویم که دغدغه‌های اعضای شورا متین است، اما اصلاً دغدغه‌ای نداشته‌باشند.» درنهایت و با وجود مخالفت‌ها، رایگان‌سازی حمل‌ونقل عمومی تا دو ماه دیگر با رأی حداکثری اعضای شورا تمدید شد.

بعد از تهران، به نظر می‌رسد شهرهای دیگر هم به سراغ رایگان‌شدن حمل‌ونقل عمومی رفته‌اند. دیروز، یکشنبه، لایحه دوفوریتی «شهرداری تبریز» مبنی بر رایگان‌شدن ناوگان حمل‌ونقل عمومی، اعم از مترو و اتوبوس‌های بی‌آرتی، به «شورای اسلامی شهر تبریز» تقدیم شد.

«بعقوب هوشیار»، شهردار تبریز، در سیدموجهل ویکمین جلسه پارلمان شهری، لایحه دوفوریتی رایگان‌شدن یک‌ماهه خدمات مترو و بی‌آرتی را ارائه کرد.

اتوبوس نوشته‌است که این اقدام به‌مناسبت آغاز برنامه‌های «ایران جان» در استان آذربایجان شرقی و شهر تبریز، بازشایی مدارس، آغاز سال تحصیلی جدید و همچنین هفته دفاع مقدس صورت می‌گیرد.

براین اساس، شهروندان تبریزی می‌توانند از ۲۲ شهریور تا ۲۲ مهر به‌مدت یک ماه، به‌صورت رایگان از خدمات مترو و اتوبوس‌های مسیر بی‌آرتی بهره‌مند شوند. هوشیار این اقدام را در جهت کاهش بار ترافیکی می‌داند.

| خبر |

شهردار ساری برکنار شد

«حسن احمدی سقندری‌کلایی» در جلسه‌استیضاح شهردار ساری، با کسب ۶ رأی موافق از مجموع ۶ عضو حاضر از سکانداری شهرداری ساری کنارت رفت و «شورای اسلامی شهر ساری» به ادامه فعالیت او در این سمت پایان داد. به گزارش «پیام ما»، چهار عضو شورا در این جلسه، عملکرد مدیریت شهری را در حوزه‌های مختلف مورد انتقاد قرار دادند و ضعف در آمادگی شهرداری برای بازنگی شدید ۱۷ شهریور امسال رایکی از محورهای اصلی استیضاح عنوان کردند.

پرونده برکناری شهردار ساری روز یکشنبه ۲۱ شهریور، با طرح پرسش از شهردار و حاضر نشدن او در صد و پنجاهوششمین جلسه علنی صحن شورا به جریان افتاد و درخواست استیضاح سید حسن احمدی سقندری‌کلایی، با امضای سه عضو شورا، اعلام وصول و مطرح شد.

❧ شهردار پاسخ کتبی نداد و در جلسه حاضر نشد «افشین اسخ»، رئیس شورای اسلامی شهر ساری، دراین جلسه با بیان اینکه نامه استیضاح شهردار مرکز مازندران یک ماه پیش وصول شده است، گفت: «احمدی به‌عنوان شهردار اصلاً پاسخ کتبی ن داده است و امروز هم حضور پیدا نکرد و این بی‌احترامی به مردم و شهروندان است.»

او افزود: «به نظر می‌رسد فرمان مدیریت شهرداری ساری در اختیار کسان دیگری است. این تیم شهرداری اصلاً شورا محور نیست و درخصوص پاسخ‌گویی به مقوله استیضاح نیز پاسخ‌کتبی دریافت نشده‌است.»

راسخ با ذکر این نکته که شهردار به‌صورت رسمی برای جلسه امروز دعوت شده است، گفت: «از یک ماه پیش نیز موضوع استیضاح مطرح شده بود.»

❧ انتقاد شدید اعضا از بی‌توجهی شهرداری به آمادگی در برابر سیل

در این جلسه، چهار تن از اعضای شورای اسلامی شهر مرکز مازندران نسبت به بی‌توجهی تیم شهرداری به آمادگی و اقدامات پیشگیرانه در بازنگی سیل‌آسای ۱۷ شهریور انتقاد کردند و گفتند: «این بی‌توجهی در حالی بوده است که علاوه بر هشدار هواشناسی، شورای اسلامی نیز تذکرات لازم را داده بود.»

❧ شهرداری هیچ اقدام پیشگیرانه‌ای نکرد

«سبحان بخشی»، یکی از اعضای شورا و از امضاکندنگان استیضاح شهردار، گفت: «بازنگی خسارت زیادی به شهر ساری زده است. شهرداری با وجود دریافت هشدار، آمادگی لازم را نداشته و تمهیدات پیشگیرانه را انجام نداده است.»

او ادامه داد: «شورای اسلامی شهر ساری پیش از بازنگی‌های سیل‌آسا، تمامی مدیران را نسبت به ضرورت آمادگی شهرداری هشدار داده بود، اما لایوبی نه‌رها و کانال‌های شهری پیش از بازنگی انجام‌نشد.»

این عضو شورا تأکید کرد: «متأسفانه شهرداری ساری با وجود هشدار هواشناسی، هیچ‌گونه اقدام پیشگیرانه‌ای انجام نداد، چراکه گوش شنوایی در تیم شهرداری وجود ندارد.»

بخشی با بیان اینکه انتصاب مسئولان واحدهای شهرداری با ضعف جدی مواجه است، گفت: «نبود مدیریت و به‌اگزیری نشدن تجهیزات در شهرداری ساری، سبب وارد شدن خسارت جدی به شهر و شهروندان شده است.»

❧ حقوق کارکنان پنج ماه عقب افتاده است

«ولفقار شریفی»، دیگر امضاکندنده استیضاح شهردار ساری، گفت: «حقوق و دستمزد کارکنان شهرداری پنج ماه عقب افتاده است.»

او با بیان اینکه بی‌ثباتی مدیریت شهرداری ساری از مشکلات جدی است، گفت: «بی‌توجهی به اهمیت اجرای طرح‌های جمع‌آوری آب‌های سطحی در شهر به‌عنوان اقدامی پیشگیرانه، سبب خسارت زیادی شده است.»

شریفی با بیان اینکه طبق بررسی‌های انجام‌شده، پنج هزار خانواده در شهر ساری بر اثر آب‌گرفتگی دچار خسارت شده‌اند، ادامه داد: «انتصاب‌ها در واحدهای مختلف شهرداری ساری کاملاً غیرمنطقی است.» این عضو شورا اظهار کرد: «شهرداری همه امکانات را دارد، اما در زمان به‌اگزیری با نبود آنها مواجه شد؛ موضوعی که باید پیگیری شود تا مشخص شود این همه‌امکانات کجاست.»

او با توضیح اینکه مسئولان ارشد مازندران، به‌ویژه استاندار، نظارت شورای اسلامی شهر ساری بر فعالیت‌های شهرداری را بسیار ضعیف عنوان می‌کنند، گفت: «این شهرداری با ارائه لایحه به شورای اسلامی شهر، بدون حضور برای دفاع، توقع تصویب دارد.»

این عضو شورای اسلامی شهر ساری گفت: «اصل موضوع را که بدهی باید طبق مقررات قضایی پرداخت شود، می‌پذیریم، اما مشکلات شهر ساری از سوی افراد مختلف بانگاه‌های غیرکارشناسی ارائه می‌شود.» او افزود: «پیمانکاری که در مناقصه برنده نمی‌شود، با تغییر مدیریت در یک واحد شهرداری مواجه می‌شود. سرانه فضای سبز شهری ساری همچنان کمتر از پنج متر است و سته سرمایه‌گذاری‌ها عملیاتی نشده‌است.»

شریفی ادامه داد: «ملکی که هزار میلیارد تومان می‌ارزید، با ۳۰۰ میلیارد تومان در حال جابه‌جایی بود؛ همچنین جلوی یک دسیسه و تباکی که حدود چهار هزار میلیارد تومان آورده داشت، گرفته شد.»

در نهایت، حسن احمدی سقندری‌کلایی در جلسه استیضاح شهردار ساری، با کسب ۶ رأی موافق از مجموع ۶ عضو حاضر از سکانداری شهرداری ساری کنارت رفت و شورای اسلامی شهر به ادامه فعالیت او در این سمت پایان داد.

از بالا

هم‌زمان با اختصاص میلیارد‌ها دلار برای حفاظت از مسیرهای مهاجرتی پرندگان

پرندگان از ایران عبور می‌کنند بودجه‌های حفاظت نه

ایمان ابراهیمی، حفاظتگر: سهم ایران از چند میلیارد دلاری که نهادهای مالی و دولت‌ها برای حفاظت از زیستگاه‌های پرندگان جمع‌آوری کرده‌اند، «صفر مطلق» است

ای پیام ما | در نشست ناپرویی با موضوع مسیرهای مهاجرتی پرندگان، دولت‌ها، دانشمندان، سازمان‌های غیردولتی حفاظت از طبیعت و مؤسسات مالی متعهد شدند تلاش‌ها برای حفاظت از پرندگان مهاجر را در طول مسیرهای مهاجرتی آنها افزایش دهند. در این نشست نه نماینده‌ای از ایران حضور داشت و نه بودجه‌ای به حفاظت از پرندگان مهاجر و زیستگاه‌های آنها در ایران اختصاص یافت.

براساس یک گزارش جهانی، یک پرندۀ مهاجر از هر ۹ پرندۀ در معرض خطر انقراض قرار دارد. به گزارش «گاردین»، گیلان‌شاه خالدار یکی از گونه‌های پرندگان مهاجر، سال گذشته رسماً منقرض‌شده اعلام شد. این نخستین انقراض جهانی یک پرندۀ در سرزمین اصلی اوراسیا و آفریقا در چند قرن اخیر است. در سراسر جهان نیز طی ۵۰ سال گذشته، انقراض ۷ گونه پرندۀ مهاجر قطعی یا محتمل اعلام شده‌است.

اخبار

درخواست بازنگری در مجوز زیست‌محیطی توسعه میدان نفتی سهراب

تشکل‌های خوزستان مخالف توسعه نفتی در هورالعظیم‌اند

«شبکه تشکل‌های محیط‌زیست خوزستان» با ارسال نامه‌ای به «شبنام انصاری»، رئیس «سازمان حفاظت محیط‌زیست»، خواستار بازنگری و ابطال مجوز زیست‌محیطی توسعه «میدان نفتی سهراب» شد و بر ضرورت صیانت از «تالاب هورالعظیم» و ارزیابی آثار اجتماعی این پروژه تأکید کرد.

به گزارش «پیام ما»، در این نامه با اشاره به اینکه تالاب هورالعظیم، به‌عنوان یکی از مهم‌ترین زیست‌بوم‌های آبی کشور و منطقه، واجد ارزش‌های کم‌نظیر اکولوژیک، زیستی، اقلیمی و اجتماعی است و استمرار حیات آن با حفظ تنوع زیستی، منابع آب، کنترل گردوغبار، معیشت جوامع محلی و ثبات زیست‌محیطی منطقه ارتباط مستقیم دارد، آمده است: «قرار گرفتن این تالاب در منطقه‌ای با سابقه آسیب‌های محیط‌زیستی، خشکسالی، تغییرات اقلیمی، کاهش منابع آب و تشدید پدیده گردوغبار، ضرورت اعمال اول احتیاط، رویکرد پیشگیرانه و رعایت حداکثری الزامات حفاظت از محیط‌زیست را در قبال هرگونه فعالیت توسعه‌ای، به‌ویژه پروژه‌های نفتی، دوجندان می‌کند. در چنین شرایطی، تداوم یا توسعه فعالیت‌های نفتی در محدوده هورالعظیم صرفاً از منظر اقتصادی و تولید نفت قابل ارزیابی نیست و لازم است انطباق آن با ظرفیت اکولوژیک منطقه، اسناد بالادستی، الزامات قانونی و همچنین آثار اجتماعی بلندمدت آن بر جوامع محلی، مجدداً و به‌صورت جامع بررسی شود».

در بخش دیگری از این نامه، با اشاره به مستندات و الزامات حقوقی و محیط‌زیستی درباره ضرورت حفاظت از هورالعظیم، آمده است: «براساس بند (ت) ماده ۲۲ قانون برنامه هفتم پیشرفت و بند ۸ سیاست‌های کلی محیط‌زیست، در راستای تقویت سازگاری و کاهش آسیب‌های ناشی از تغییر اقلیم، سازمان حفاظت محیط‌زیست مکلف است با همکاری سایر دستگاه‌ها نسبت به تدوین برنامه مدیریت تغییرات اقلیمی کشور و اعمال ترتیبات قانونی مورد نیاز اقدام کند. بدیهی است تصمیم‌گیری درباره توسعه فعالیت‌های نفتی در یکی از حساس‌ترین پهنه‌های تالایی کشور باید با الزامات این رویکرد و ضرورت افزایش تاب‌آوری اکوسیستم کشور سازگار باشد».

اخبار

بررسی نهایی آیین‌نامه جامع مدیریت ذخیره‌گاه‌های زیست‌کره

معاون محیط‌زیست طبیعی وتنوع‌زیستی «سازمان حفاظت محیط‌زیست» از بررسی نهایی آیین‌نامه اجرایی ذخیره‌گاه‌های زیست‌کره در «کمسیون حقوقی و قضایی دولت» خبر داد و گفت: «این آیین‌نامه پس از تصویب هیئت وزیران، چارچوب اختصاص مدیریت ذخیره‌گاه‌های زیست‌کره در کشور را تعیین می‌کند.» «حمید ظهیری» با اشاره به روند بررسی آیین‌نامه اجرایی ذخیره‌گاه‌های زیست‌کره اظهار کرد: «این سند، نخستین مقررات جامع و اختصاصی کشور برای مدیریت ذخیره‌گاه‌های زیست‌کره است و با هدف تعیین سازوکارهای مدیریتی مشخص، هماهنگی میان دستگاه‌های ذی‌ربط وتقویت مشارکت جوامع محلی تدوین شده‌است.»

رئیس کمیته ملی «برنامه انسان و زیست‌کره» با اشاره به جایگاه ذخیره‌گاه‌های زیست‌کره در برنامه انسان و زیست‌کره (MAB) «یونسکو» گفت: «در این آیین‌نامه، امکان ایجاد ذخیره‌گاه زیست‌کره از سوی سازمان منابع طبیعی و آب‌خیزداری نیز پیش‌بینی شده است که می‌تواند زمینه توسعه ظرفیت‌های حفاظت از تنوع زیستی کشور را فراهم کند.»

ظهیری با تأکید بر تفاوت رویکرد ذخیره‌گاه‌های زیست‌کره با مناطق حفاظت‌شده اظهار کرد: «هدف در این مناطق، ایجاد تعادل میان حفاظت از تنوع زیستی، بهره‌برداری پایدار از منابع، توسعه اقتصادی و اجتماعی جوامع محلی و انجام فعالیت‌های پژوهشی است.»

ساحلی، وضعیت نامناسبی دارند.

«استوارت یوجارت»، دانشمند ارشد بردلایف اینترنشنال، گفت: «پرندگان مهاجر دیدهبان هستند و کاهش جمعیت آنها نشان‌دهنده افزایش فشار بر سامانه‌های طبیعی‌ای است که زندگی ما را پشتیبانی می‌کنند. اقدامات هماهنگ می‌توانند از انقراض جلوگیری و به بازگشت جمعیت‌ها کمک کنند. راه‌حل‌ها وجود دارند. آنچه اکنون لازم است، اجرای آنها در مقیاس مسیرهای مهاجرتی است.»

این گزارش هم‌زمان با برگزاری نشست «مسیرهای مهاجرتی جهانی» در ناپرویی، پایتخت کنیا، منتشر شد. در این نشست، دولت‌ها، دانشمندان، سازمان‌های غیردولتی حفاظت از طبیعت ومؤسسات مالی متعهد شدند تلاش‌ها برای حفاظت از پرندگان مهاجر را در طول مسیرهای مهاجرتی آنها افزایش دهند؛ مسیریایی که میلیارد‌ها پرندۀ مهاجر برای جابه‌جایی میان قاره‌ها و در فصل‌های مختلف از آنها استفاده می‌کنند.

«بیانیه ناپرویی درباره مسیرهای مهاجرتی» نیز با پیوستن سه بانک توسعه‌ای به برنامه حفاظت از مسیرهای مهاجرتی همراه شد. این بانک‌ها در مجموع ۶ میلیارد دلار برای حفاظت واحیای زیستگاه‌ها در امتداد مسیرهای مهاجرتی اختصاص می‌دهند.

از دیگر تهدیدهای پرندگان مهاجر، کشتار و شکار غیرقانونی است. برآورد می‌شود هر سال بین ۱۳۰ میلیون تا ۴۲۰۷ میلیون پرندۀ مهاجر در اروپا، مدیترانه، قفقاز و شبه‌جزیره عربستان به‌صورت غیرقانونی کشته یا زنده‌گیری شوند. بسیاری از این پرندگان، پرندگان آوازخوانی هستند که برای مصرف انسانی یا تورهای نامرئی یا چوب‌های آغشته به چسب گرفتار می‌شوند. گونه‌های مهاجم نیز تهدیدی برای پرندگان مهاجر هستند. برای مثال، جوندگانی که گاهی به‌طور تصادفی وارد جزایر کوچک محل زادآوری پرندگان دریایی می‌شوند، می‌توانند جمعیت این پرندگان را به‌شدت تحت تأثیر قرار دهند.

از بین رفتن یا تخریب زیستگاه‌های طبیعی از دیگر عوامل اصلی کاهش جمعیت پرندگان مهاجر است. براساس این گزارش، پایش‌های علمی در یک دهه گذشته نشان داده است که بیش از نیمی، یعنی ۵۸ درصد، از ۱۹۹۰ منطقه کلیدی تنوع زیستی که برای پرندگان مهاجر اهمیت دارند، در وضعیت نامناسب یا بسیار نامناسب قرار گرفته‌اند.

باین‌حال، گزارش نشان می‌دهد اقدامات حفاظتی که در بسیاری از موارد نیازمند همکاری میان چند کشور هستند، توانسته‌اند جمعیت برخی گونه‌ها را دوباره احیا کنند. برای نمونه، در جزیره «مک‌کواری» استرالیا، حذف خرگوش‌ها، گربه‌ها، جوندگان و پرنده‌ای غریبومی به نام «وکا» که وارد این جزیره شده بودند، باعث افزایش جمعیت چند گونه پرندۀ دریایی مهاجر شده‌است.

در چنین برنامه‌ای گسترده برای حذف یک گونه علفی در سراسر کشور اجرا شده است. این علف بومی آمریکای شمالی در سال ۱۹۷۹ برای تثبیت کلاهی سواحل و آماده‌سازی آنها برای

بحرانی و خسارت‌دیده، تکلیف قانونی دستگاه‌های متولی است. در شرایطی که هورالعظیم همچنان با مجموعه‌ای از چالش‌های جدی زیست‌محیطی مواجه است، صدور یا استمرار مجوز توسعه فعالیت‌های صنعتی در محدوده آن، بدون تصویب و اجرای برنامه جامع مدیریت زیست‌بومی، نیازمند بازنگری جدی و بررسی حقوقی است.

براساس این نامه، یکی از راهبردهای پایدار در «سند آمایش سرزمین استان خوزستان»، مصوب ۱۳۹۹، مقابله با بهره‌برداری غیراصولی و حفظ و بهره‌برداری بهینه از محیط‌زیست و منابع آبی است. هورالعظیم نیز در این سند در زمره قلمروهای نامناسب برای توسعه فعالیت‌و دارای محدودیت زیاد در توسعه فعالیت‌های صنعتی قرار گرفته است. همچنین به‌موجب ماده ۵ سند آمایش سرزمین، تمامی دستگاه‌های اجرایی ملی و استانی مکلف به رعایت مفاد این سند هستند.

نگارندگان با بیان این مطلب آورده‌اند: «در سند ملی امنیت غذایی نیز ذیل بند ۵-۲۰ راهبردهای ملی مرتبط با یکن تاب‌آوری، ثبات و پایداری، بر حفظ توان اکولوژیک و جلوگیری از گسترش پدیده بیابان‌زایی تأکید شده است. همچنین مطابق بند۹ ماده ۶ این سند، حفاظت از ذخایر ژنتیکی آبزیان، باسناریز منابع و احیای زیستگاه‌ها ازجمله اقدامات ملی محسوب می‌شود که از تاریخ ابلاغ سند در سال ۱۴۰۲ لازم‌الاجرا شده است.» در بخش دیگری از این نامه آمده است: «افزون بر تعهدات داخلی، کنوانسیون تنوع زیستی نیز دولت‌های عضو را به حفاظت و استفاده پایدار از تنوع زیستی ملزم می‌کند و مواد ۵ و ۱۱ این کنوانسیون بر همکاری واتخاذ تدابیر لازم برای حفاظت و استفاده پایدار از تنوع زیستی تأکید دارند. حفاظت از تالاب‌ها، به‌عنوان زیستگاه گونه‌های متعدد گیاهی و جانوری و یکی از ارکان اصلی تنوع زیستی، از مضامین روشن این تعهدات است.» نگارندگان به اصل پنجم «منشور جهانی طبیعت»، مصوب ۱۹۸۲ مجمع عمومی سازمان ملل متحد، ارجاع داده‌اند. براساس این اصل، اکوسیستم‌ها، ارگانیسم‌ها و منابع طبیعی باید به‌نحو مدیریت شوند که ضمن بهره‌مندی و استفاده پایدار، تمامیت اکوسیستم و گونه‌های وابسته به آن در معرض خطر قرار نگیرد. نگارندگان می‌افزایند: «برآیند مجموعه این اسناد و الزامات نشان می‌دهد که هورالعظیم را نمی‌توان صرفاً یک عرصه

توسعه، وارد چین شده بود. در نخستین سال اجرای برنامه، ۳۷ هزار و ۵۵۳ هکتار معادل نیمی از کل محدوده هدف، احیا شد و بهینه‌های گلی غنی از غذا بار دیگر در اختیار پرندگان ساحلی قرار گرفت. در بریتانیا نیز احیای تالاب‌ها در زمین‌های کشاورزی جزیره «والاسیا» در اسکس، منطقه‌ای که در معرض فرسایش ساحلی قرار دارد، موجب شده است در دوره‌هایی بیش از ۲۲ هزار پرندۀ آتری، ازجمله ۱۱ هزار و ۲۷ تلیله خاکستری، به این منطقه بازگردند.

در نشست ناپرویی همچنین برنامه‌های «بانک توسعه آسیایی» برای بسیج ۳ میلیارد دلار طی یک دهه آینده اعلام شد. هدف این برنامه، حفاظت از دست‌کم ۵۰ تالاب اولویت‌دار در مسیر مهاجرتی شرق آسیا - استرالیا است. این منابع همچنین از نزدیک به ۴۰ میلیون نفر که به این اکوسیستم‌ها وابسته‌اند، حمایت می‌کند.

«بانک توسعه آمریکای لاتین و کارائیب» نیز قصد دارد تا سال ۲۰۵۰ بین ۳ تا ۵ میلیارد دلار برای حفاظت از بیش از ۴۰ چشم‌انداز طبیعی و دریایی اختصاص دهد. «بانک جهانی» و بردلایف نیز چند میلیارد دلار برای حمایت از مسیرهای مهاجرتی در آفریقا، اروپا و آسیا اختصاص داده‌اند. بیش از ۲ میلیارد پرندۀ مهاجر از این مسیرها استفاده می‌کنند. پرنسس «تاکامادو» از ژاپن، رئیس افتخاری بردلایف اینترنشنال، گفت: «پرندگان مهاجر مرزها را به رسمیت نمی‌شناسند. آنها آسیا را به آفریقا و قطب شمال را به مناطق گرمسیری پیوند می‌دهند. بیانیه ناپرویی درباره مسیرهای مهاجرتی این واقعیت را به رسمیت می‌شناسد که برای ایمن نگه‌داشتن پرندگان مهاجر به همکاری و هماهنگی بین‌المللی نیاز داریم.»

«مارتین هارپر»، مدیرعامل بردلایف اینترنشنال، نیز بیانیه ناپرویی را یک نقطه عطف توصیف کرد، اما گفت دولت‌ها، کسب‌وکارها و جامعه مدنی نیز باید نقش خود را ایفا کنند. او گفت: «بانک‌های توسعه‌ای برای مواجهه با این چالش پیش‌قدم شده‌اند. شبکه بردلایف آماده اقدام است. اکنون به دیگران نیاز داریم که قدم‌پیش‌گیرانند تا روند کاهش جمعیت‌ها را معکوس کنیم و این شگفتی مهاجرت را نجات دهیم.»

🔴 سهم ایران: صفر مطلق

«ایمان ابراهیمی»، حفاظتگر برای شرکت در نشست ناپرویی دعوت شده بود، اما شرایط اقتصادی و هزینه‌های مرتبط با سفر به کنیا باعث شد امکان حضور در آن را از دست بدهد. او به اینام «ما» می‌گوید: «هیچ نماینده‌ای از ایران در سطح دولتی و غیردولتی در نشست ناپرویی حضور نداشت.»

این حفاظتگر نسبت به بهبود وضعیت پرندگان مهاجر در ایران به واسطه چارچوب تعریف‌شده برای حفاظت در کشورمان بدبین است. او می‌گوید: «حفاظت در ایران مبتنی بر پستانداران و زیستگاه‌هایشان است. همین موضوع باعث شده تا حدودی از این گونه حفاظت کرده و

جغرافیایی برای استقرار یا توسعه فعالیت‌های نفتی تلقی کرد؛ بلکه با یک زیست‌بوم حساس و آسیب‌پذیر مواجهیم که هرگونه مداخله جدید در آن باید پس از احراز ظرفیت اکولوژیک، ارزیابی جمعی آثار و اطمینان از ایجاد نشدن خسارت جبران‌ناپذیر صورت گیرد. از همین رو، با توجه به جایگاه هورالعظیم در اسناد بالادستی، آسیب‌پذیری اکولوژیک منطقه و ضرورت اجرای تعهدات قانونی در زمینه حفاظت، احیا و مدیریت زیست‌بومی تالاب، بازنگری در مجوز زیست‌محیطی توسعه میدان نفتی سهراب، امری ضروری و منطقی با وظایف حاکمیتی سازمان حفاظت محیط‌زیست به نظر می‌رسد.»

بازنگری جدی در ارزیابی آثار اجتماعی پروژه سهراب، یکی از مواردی است که در این نامه بر آن تأکید شده است. در نامه آمده است: «یکی از مهم‌ترین ابعاد مغفول‌مانده در ارزیابی پروژه‌های نفت و گاز، پیامدهای اجتماعی و انسانی این پروژه‌ها بر جوامع محلی است. آثار یک پروژه نفتی صرفاً به تغییرات فیزیکی در زمین، آب، هوا و پوشش گیاهی محدود نمی‌شود؛ بلکه می‌تواند ساختار اجتماعی، الگوی معیشت، سبک زندگی، فرهنگ، سنت‌ها، روابط اجتماعی، احساس امنیت، حقوق مالکانه و حتی آینده جمعیتی و اقتصادی جوامع پیرامون پروژه را دستخوش تغییر کند. از این منظر، ارزیابی پروژه سهراب نباید صرفاً پاسخگوی این پرسش باشد که «آیا پروژه از نظر فنی و زیست‌محیطی امکان اجرا دارد؟» بلکه باید به‌طور جدی و مستند پاسخ دهد که این پروژه چه اثری بر زندگی مردم منطقه دارد، چه گروه‌هایی متأثر می‌شوند. آثار آن در طول چرخه حیات پروژه چگونه تغییر می‌کند و پس از پایان دوره بهره‌برداری چه سرنوشتی در انتظار جامعه محلی است.»

این نامه می‌افزاید: «مطابق بند پنجم ماده ۱۱ قرارداد نمونه خدمات بالادستی صنعت نفت و گاز عراق، پیمانکار مکلف است ابتدا وضعیت موجود محیط‌زیست، حیات جانوری و گیاهی منطقه تحت پوشش قرارداد و نواحی مجاور را شناسایی و سپس آثار احتمالی پروژه و اقدامات لازم برای کاهش آسیب‌های زیست‌محیطی واحیای محل را مشخص کند. این رویکرد مؤید ضرورت آن است که ارزیابی آثار پروژه به محدوده فیزیکی محل اجرای عملیات محدود نشود و پیامدهای آن بر مناطق پیرامونی نیز موردتوجه قرار گیرد.»

برنامه‌های عمل برایشان داشته باشیم.»

در قیاس با پستانداران، درباره پرندگان در سطح دولتی، برنامه‌ای برای حفاظت، چه در سطح زیستگاه و چه در قالب برنامه عمل، وجود ندارد. اوضاع بدنه غیردولتی هم بهتر نیست. ابراهیمی می‌گوید: «تشکل‌های مدنی ضعیف هستند یا آن‌قدر ضعیف نگه داشته شده‌اند که امکان انجام اقدامی مهم در سطح بین‌المللی یا ملی را ندارند.»

مارتین هارپر، مدیرعامل بردلایف اینترنشنال، تمرکزش را در دو سال گذشته روی جذب حمایت مالی برای حفاظت از پرنده‌ها گذاشت. به گفته ابراهیمی، او در این زمینه بسیار موفق عمل کرد. با این‌حال، نگاهی به این کمک‌ها نشان می‌دهد منابع مالی جذب‌شده بیشتر به حفاظت از زیستگاه‌ها مربوط‌اند تا حفظ گونه‌ها.

او سهم ایران از چند میلیارد دلاری را که برای حفاظت از زیستگاه‌های پرندگان از نهادهای مالی و دولت‌ها جمع‌آوری شده است، «صفر مطلق» می‌داند و می‌گوید: «کشورهایی که در شمال و جنوب کشورمان قرار دارند، از این بودجه استفاده می‌کنند، اما ایران با وجود اینکه یکی از کزیدوره‌ای پرندگان مهاجر است، بهره‌ای از این منابع بین‌المللی نمی‌برد.»

ایران نه مشارکتی در تأمین مالی پروژه‌های مرتبط با حفاظت از پرندگان مهاجر دارد و نه سهمی از بودجه‌های جمع‌آوری‌شده؛ همین موضوع باعث ناامیدی ابراهیمی است. او می‌گوید: «هم از کشورمان امیدم و هم از جامعه بین‌المللی. متأسفانه به‌شکلی با ما برخورد می‌شود که گویی کشورمان وجود خارجی ندارد. نمی‌توان چشم بر این موضوع بست که پرندگان مهاجر در مسیر مهاجرت‌شان از ایران رد می‌شوند.»

به گفته این حفاظتگر، به‌واسطه شرایط سیاسی، کارشناسان بین‌المللی آمیدی به ایران ندارند. به‌واسطه شرایط موجود در داخل نیز حفاظتگران امیدشان را از دست داده‌اند و جامعه، پرداختن به مقوله پرندگان مهاجر را لوکس و فانتزی می‌بیند. به این موارد باید وضعیت بین‌المللی را نیز اضافه کرد که امکان رویداد بین‌المللی است. او اجرای طرح‌ها و پروژه‌های مختلف را از بین بردن منابع مالی و اجرایی طرح‌ها و پروژه‌های هم اولویتش حفظ داشته‌هایش است، نه اصلاح رویه. بنابراین آمیدی به اصلاح رویه هم ندارم. برای بدنه غیردولتی هم امکان کار مهیا نیست.» ابراهیمی معتقد است حدود نیمی از جمعیت پرندگان مهاجر در پنج دهه اخیر در ایران از دست رفته است و این روند با سرعت بیشتری پیش می‌رود. در چنین وضعیتی، جمعیت‌هایی از پرندگان از بین می‌روند و جمعیت‌هایی تغییر مسیر می‌دهند. او می‌گوید: «پروژه‌های حفاظتی بیشتری مبتنی بر مسیرهای مهاجرتی درباره کشورهایی است که شرایط قابل‌بیشتری دارند. متأسفانه به‌واسطه شرایط بین‌المللی، سرمایه‌گذاری کمتری روی حفاظت از پرندگان در ایران می‌شود، مگر اینکه اتفاق عجیب‌وغریبی بیفتد. در نتیجه باید از سرنوشت پرنده‌های مهاجر در کشورمان ناامید بود.»

از سوی دیگر، مطابق پیوست شماره ۲ صوبه شورای عالی حفاظت محیط‌زیست درباره تعیین طرح‌ها و پروژه‌های مشمول انجام مطالعات ارزیابی زیست‌محیطی، پیشنهاددهنده طرح مکلف است آثار منفی طرح بر محیط اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی را برای گزینه‌ها و فازهای پیشنهادی پیشنهادی گزارش ارزیابی خود پیش‌بینی کند؛ موضوعی که به نظر می‌رسد در گزارش ارزیابی اثرات اجتماعی پروژه سهراب، به‌شکلی سطحی به آن پرداخته شده است. بنابراین، آثار اجتماعی پروژه نه موضوعی فرعی و تشریفاتی، بلکه بخشی از ارزیابی آثار پروژه است و نمی‌توان با اتکا به مزایای اقتصادی، اشتغال کوتاه‌مدت یا افزایش تولید، آثار بلندمدت و بعضاً غیرقابل‌جبران اجتماعی آن را نادیده گرفت.»

نگارندگان با اشاره به تجربه پروژه‌های مبتنی بر استخراج منابع طبیعی در نقاط مختلف آورده‌اند: «این تجربه‌ها نشان داده‌اند که مناطق برخوردار از سرمایه‌گذاری‌های بزرگ ممکن است در دوره اجرای پروژه با افزایش جمعیت شناور، تغییر الگوی اشتغال، فشار بر خدمات عمومی، تغییرات فرهنگی و اجتماعی و افزایش تقاضا برای زیرساخت‌ها مواجه شوند، اما پس از پایان یا کاهش فعالیت پروژه، با رکود اقتصادی، خروج نیروی کار و کاهش فعالیت‌های وابسته مواجه شوند. ازاین‌رو، ارزیابی اجتماعی پروژه سهراب باید تمام چرخه حیات پروژه، از مرحله احداث و بهره‌برداری تا کاهش فعالیت، پایان پروژه و حتی سال‌های پس از آن را دربر گیرد.»

بر بخش دیگری از این نامه، تشکل‌های محیط‌زیست خوزستان درخواست کرده‌اند مجوز زیست‌محیطی توسعه میدان نفتی سهراب به‌صورت جامع و مستند بازنگری شود و با بررسی مجدد ظرفیت اکولوژیک هورالعظیم، آثار جمعی و بلندمدت پروژه و همچنین پیامدهای اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و بهداشتی آن بر جوامع محلی، تصمیم قانونی مقتضی اتخاذ شود. در این نامه آمده است: «با توجه به جمع جهات و احراز عدم انطباق پروژه با الزامات قانونی، ظرفیت اکولوژیک منطقه و اسناد بالادستی، ابطال مجوز زیست‌محیطی و جلوگیری از ادامه توسعه پروژه، اقدامی در راستای صیانت از سرمایه‌های طبیعی کشور، حقوق عمومی و حقوق نسل‌های آینده خواهد بود.»

    وزارت نیرو شرکت آب و فاضلاب استان مرکزی «سهامی خاص»					
منطقه شماره	مشخصات خدمت	شهر	مبلغ برآورد (ریال)	فهرست بها	رشته مورد نظر
۷۶	عملیات اصلاح وتوسعه انشعابات فاضلاب شهر شازند و آستانه (بخش اول)	شازند و آستانه	۹۴,۳۳۹,۲۷۳,۳۴۴	شبه جمع آوری وانتقال فاضلاب سال فهرست ۱۴۰۴	رشته آب
منابع پروژه: جاری	مهلث تحویل پیشنهادات: از تاریخ ۱۴۰۵/۰۶/۳۱ تا تاریخ ۱۴۰۵/۰۷/۱۱				
مهلث دریافت اسناد: از ۱۴۰۵/۰۶/۲۵ تا ۱۴۰۵/۰۶/۳۰					
نوع برگزاری مناقصه یک مرحله ای					
کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد تا ارائه پیشنهاد مناقصه گران و بازگشایی پاکت ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه گران درصورت عدم عضویت قبلی ،مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند. محل دریافت اسناد: از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس: www.setadiran.ir محل تحویل اسناد: از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس : www.setadiran.ir توضیح اینکه : مناقصه گران موظفند پاکت الف که حاوی فرم تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار می باشد را تا پایان وقت اداری مورخ ۱۴۰۵/۰۷/۱۱ به دفتر قرارداد های شرکت آب و فاضلاب استان مرکزی واقع در شهرک رضوی – میدان شهید نجفی تحویل داده و رسید آن را دریافت نمایند.					
روابط عموی شرکت آب و فاضلاب استان مرکزی					

محیط زیست

۴۳ پژوهش در ۱۳ استان، حضور گسترده باکتری ها وژن های مقاومت ضد میکروبی در فاضلاب های کشور را نشان می دهد

فاضلاب های ایران، مخزن باکتری های مقاوم

استاد بهداشت محیط دانشگاه علوم پزشکی تبریز: وضعیت تصفیه فاضلاب

در کشور مناسب نیست و بسیاری از پساب ها کیفیت لازم را برای تخلیه

در محیط زیست ندارند

فارس

بررسی ۴۳ پژوهش انجام شده در ۱۳ استان ایران، وجود باکتری ها و ژن های مقاومت را در فاضلاب های بیمارستانی، شهری و صنعتی نشان داده است. برپایه یافته های این پژوهش ها، پساب شهری بیشترین تنوع ژن های مقاومت ضد میکروبی و گونه های مقاوم را داشته، پساب بیمارستانی بیشترین میزان مقاومت های با اهمیت بالینی را در خود داشته و در فاضلاب صنعتی، به ویژه کشتارگاه ها، میزان باکتری های مقاوم در برخی مطالعات به بیش از ۸۰ درصد و حتی ۹۳ درصد رسیده است.
استاد بهداشت محیط «دانشگاه علوم پزشکی تبریز» به «پیام ما» می گوید اگر این باکتری ها در فرایند تصفیه از بین نروند، می توانند همراه پساب وارد محیط شوند و آب، خاک و محصولات کشاورزی را آلوده کنند.

امتهاب جودگی ا

روزنامه نگار ا

«مقاومت ضد میکروبی» از سال ۲۰۱۹ در فهرست ۱۰ تهدید اصلی سلامت در جهان قرار گرفته است و پیش بینی می شود تا سال ۲۰۵۰ سالانه جان ۱۰ میلیون نفر را بگیرد. ریشه این تهدید را باید در مصرف بیش از حد داروهای ضد میکروبی در پزشکی، کشاورزی و دامداری جست؛ و البته در فاضلاب که یکی از مسیرهای مهم گسترش مقاومت ضد میکروبی در محیط است. فاضلاب بیمارستانی، شهری و صنعتی می تواند مقادیر زیادی باکتری مقاوم به آنتی بیوتیک، ژن های مقاومت، بقایای آنتی بیوتیک ها و عناصر ژنتیکی در خود داشته باشد. این عوامل می توانند باکتری های مقاوم و ژن های مقاوم را در محیط های آبی و کشاورزی ماندگار کنند و گسترش دهند. مسئله اینجاست که حتی تصفیه خانه های فاضلاب، با وجود کاهش بار میکروبی، معمولاً نمی توانند این باکتری ها و ژن ها را به طور کامل حذف کنند؛ بنابراین، بخشی از آنها همراه پساب تصفیه شده وارد محیط می شود.

❖ جزیاتی درباره یافته های تازه

مقاله «بررسی گونه های باکتریایی دارای ژن های مقاومت

ضد میکروبی در فاضلاب های ایران: یک مرور نظام مند» که فوریه ۲۰۲۶ در مجله علمی «Science of the Total Environment» منتشر شده است، ۴۳ پژوهش انجام شده در ۱۳ استان ایران را بررسی کرده است. این پژوهش ها نشان می دهند فاضلاب های بیمارستانی، صنعتی و شهری هر کدام به شکلی درگیر مقاومت باکتری ها در برابر آنتی بیوتیک ها هستند.

در فاضلاب بیمارستانی که بیشترین مقاومت های با اهمیت بالینی در آن دیده شده، از میان ۱۸ مطالعه، مقاومت به آنتی بیوتیک در باکتری هایی مانند MRSA و VRE و همچنین ای کولای تولیدکننده ESBL گزارش شده است. در فاضلاب شهری نیز ۳۱ مطالعه از وجود باکتری های مقاوم خبر داده اند؛ از جمله دو نوع انتروکوک مقاوم که در ۳۲ و ۲۳ درصد موارد شناسایی شدند. ای کولای هم در ۱۹ درصد و MRSA در ۱۰ درصد موارد گزارش شده است.

وضعیت فاضلاب صنعتی، به خصوص فاضلاب کشتارگاه ها، از نظر مقاومت باکتریایی قابل توجه است. در این بخش، در برخی مطالعات، ۸۰ درصد ای کولای ها باکتری های تولیدکننده ESBL بوده اند و این میزان در بعضی مطالعات به ۹۳ درصد رسیده است.

پژوهشگران همچنین چند ژن مرتبط با مقاومت به آنتی بیوتیک را در این فاضلاب ها شناسایی کرده اند؛ از جمله ژن های vanA، blaCTX و mecA که به مقاومت باکتری ها در برابر گروه های ا

آنتی بیوتیک ها مربوط اند. اهمیت دیگر این ژن ها از این روست که می توانند بین باکتری ها جابه جا شوند و به گسترش مقاومت در محیط دامن بزنند.

❖ تهدید انسان و محیط زیست

«محمد مسافری»، استاد گروه بهداشت محیط دانشگاه علوم پزشکی تبریز، وجود این ژن ها و باکتری های مقاوم را تهدیدی علیه سلامت مردم و محیط زیست می داند و می گوید این باکتری ها تا حدی از مصرف بیش از حد آنتی بیوتیک در بیمارستان ها ناشی می شوند و امروز این موضوع به یک دغدغه محیط زیستی و سلامت تبدیل شده است.

او به پیام ما توضیح می دهد: «هر روز همراه مدفوع، میلیون ها باکتری از بدن انسان دفع می شود. بیمارانی که در بیمارستان تحت درمان قرار می گیرند، برای پیشگیری با درمان عفونت آنتی بیوتیک دریافت می کنند. در ایران هم تجویز آنتی بیوتیک زیاد است و میکروب های موجود در بدن بیمار به تدریج به آنتی بیوتیک ها مقاوم پیدا می کنند؛ یعنی تغییراتی در ژن آنها ایجاد می شود و دارو دیگر نمی تواند آنها را از بین ببرد. اگر باکتری مقاوم به آنتی بیوتیک از بدن بیمار وارد فاضلاب شود و این فاضلاب به محل دیگری برود و آب را آلوده کند، ممکن است فرد سالم هم در معرض آن قرار بگیرد. در این صورت، باکتری مقاوم می تواند وارد بدن او شود. در چنین شرایطی، ممکن است آنتی بیوتیک معمول برای درمان مؤثر نباشد و فرد به آنتی بیوتیک قوی تری نیاز داشته باشد.»

مسافری احتمال انتقال باکتری ها و ژن های مقاوم به آب، خاک و محصولات کشاورزی را مطرح می کند و می گوید: «فاضلاب های بیمارستانی می توانند در گسترش مقاومت ضد میکروبی در جامعه نقش داشته باشند؛ چون میزان باکتری های مقاوم به آنتی بیوتیک در آنها افزایش یافته و اگر این فاضلاب ها به درستی مدیریت نشوند و باکتری ها از طریق فرایندهای پیشرفته تصفیه مانند از ن زنی کشته نشوند و زنده بمانند، می توانند منابع آب را آلوده کنند و احتمالاً باعث مواجهه با افراد شوند. این یک احتمال است.»

❖ تصفیه متداول کافی نیست

مسافری درباره توان تصفیه خانه ها برای حذف باکتری های مقاوم می گوید: «تصفیه متداول همچنان لازم است، اما سیستم های بیولوژیکی تصفیه که بر عملکرد باکتری ها متکی هستند، چندان نمی توانند باکتری های مقاوم را از بین ببرند. استفاده از روش های پیشرفته تر مانند اکسیداسیون پیشرفته و از ن زنی می تواند خطر این باکتری ها را کاهش دهد. اگر بتوانیم با از ن تصفیه مناسبی انجام دهیم، خطر این باکتری ها می تواند کمتر شود.»

اما تصفیه متداول به تنهایی کافی نیست؛ چنان که به گفته این استاد بهداشت محیط، خیلی از باکتری های مقاوم به آنتی بیوتیک در طی فرایند تصفیه چندان کاهش نمی یابند. «بنابراین، آن پساب آلوده هم وقتی استفاده می شود، آلودگی را به خاک و محصولات کشاورزی انتقال می دهد و می تواند برای سلامت انسان مضری باشد.»

مطالعاتی در ایرلند هم نشان داده اند که پساب بیمارستانی و شهری، حتی پس از تصفیه و ترکیب با فاضلاب شهری، همچنان می تواند محل تجمع باکتری های روده ای تولیدکننده آنتیم کارپامپاز باشد.

به گفته مسافری، روش تصفیه به ماهیت فاضلاب بستگی دارد. بیمارستان ها معمولاً باید فاضلاب خود را پیش تصفیه کنند و پس از ورود به شبکه جمع آوری، این فاضلاب دوباره در سیستم تصفیه شهری تصفیه شود. روش معمول در این بخش، تصفیه بیولوژیکی یا «لجن فعال» است. فاضلاب صنعتی هم به دلیل تفاوت در ترکیبات، ممکن است حاوی مواد شیمیایی و دارای pH نامناسب و مقاوم به تصفیه آبزی باشد و به همین دلیل به روش هایی مانند انعقاد، اکسیداسیون و ترسیب نیاز دارد.

او فاضلاب کشتارگاه ها را نمونه ای از فاضلاب های صنعتی می داند که ماهیتی شبیه فاضلاب بهداشتی، اما با آلودگی بیشتر دارد و برای تصفیه آنها باید یک سیستم های بی هوازی و هوازی استفاده شود. به گفته مسافری، صنایع علاوه بر فاضلاب ناشی از فعالیت خود، به دلیل حضور کارکنان، مقداری فاضلاب بهداشتی و انسانی نیز تولید می کنند. او فاضلاب «چرمشهر» را نمونه ای می داند که در برابر تجزیه بیولوژیکی مقاوم است و برای تصفیه آن باید متناسب با

شرایط، از روش های شیمیایی و فیزیکی استفاده کرد.

❖ وضعیت نامناسب تصفیه در ایران

مسافری با این توضیحات، درباره وضعیت تصفیه فاضلاب در کشور می گوید: «متأسفانه در کشور ما فاضلاب ها آن گونه که باید و در سطح مناسبی تصفیه نمی شوند.» به گفته او، پساب ها در بسیاری از موارد کیفیت لازم برای تخلیه به محیط زیست را ندارند و بهره برداری نامناسب، هزینه ها و مسائل دیگر از دلایل این وضعیت است.

او البته وضعیت تهران را بهتر از بسیاری از شهرهای دیگر می داند: «در جنوب تهران تصفیه بیولوژیکی انجام می شود. لجن مدیریت می شود و پساب تولیدشده کیفیت بهتری دارد. پساب های شهری در اصفهان هم به خوبی مدیریت می شوند، اما در برخی شهرها مدیریت مناسبی وجود ندارد.»

مسافری درباره اجرای این الزامات در ایران می گوید: «الزامات محیط زیستی می گوید باید انجام شود، اما اینکه در عمل چقدر انجام می شود را باید از ادارات کل محیط زیست پرسید که ناظر اصلی هستند.» او براساس مشاهدات خود، وضعیت را مناسب نمی داند و می گوید تصفیه در بسیاری از موارد به درستی انجام نمی شود. به گفته او، با توجه به کم آبی کشور، همین پساب ها ممکن است در کشاورزی نیز مورد استفاده قرار بگیرند.

❖ تصویر ناقص ایران از مقاومت در فاضلاب

مطالعات فاضلاب در کشورهای مختلف نشان می دهد الگوی مقاومت ضد میکروبی در مناطق مختلف جهان یکسان نیست و به میزان مصرف آنتی بیوتیک و ظرفیت تصفیه فاضلاب بستگی دارد. براساس این مطالعه، میزان ژن های مقاومت در فاضلاب تصفیه نشده آفریقا، آسیا و آمریکا ای جنوبی به مراتب بیشتر از اروپا، آمریکا شمالی و اقیانوسیه است. حتی در برخی کشورهای پردرآمد هم تصفیه فاضلاب، با وجود استفاده از روش های معمول یا پیشرفته، نمی تواند ژن های مهم مقاوم را به طور کامل حذف کند.

مقاله بررسی گونه های باکتریایی در فاضلاب می نویسد: «در کشورهای کم درآمد و با درآمد متوسط، محدودیت در تصفیه فاضلاب و مصرف بدون نظارت داروهای ضد میکروبی باعث شده است تنوع باکتریایی و میزان ژن های مقاومت در فاضلاب بیشتر باشد.» داده های «سازمان جهانی بهداشت» نشان می دهد ایران در شمار کشورهایی با مصرف بالای آنتی بیوتیک و نرخ بالای مقاومت باکتریایی قرار دارد. براساس بررسی اخیر در ایران افزایش مصرف آنتی بیوتیک، که اغلب بدون نظارت کافی انجام می شود، در کنار زیرساخت های نا کافی فاضلاب، به گسترش عوامل بیماری زای مقاوم در محیط های درمانی و محیط زیست انجامیده است. مطالعات پساب بیمارستانی نیز از میزان بالای باکتری های مقاوم به آنتی بیوتیک، از جمله MRSA، نوعی باکتری مقاوم به برخی آنتی بیوتیک ها، خبر داده اند. میزان شیوع این باکتری در اردیبل ۴۶.۳ درصد، در سنجند ۳۰.۴ درصد و در همدان ۲۵ درصد گزارش شده است. همچنین، گزارش ها نشان داده اند که فاضلاب شهری می تواند به عنوان مخزنی برای انتروکوک های مقاوم به آنتی بیوتیک عمل کند و احتمال انتقال عوامل مقاوم به آنتی بیوتیک در محیط را افزایش دهد.

در همین حال، فراوانی ژن های مقاومت ضد میکروبی در نمونه های فاضلاب شیراز نشان دهنده شیوع گسترده این ژن ها در فاضلاب این شهر است. با وجود افزایش نرخ مقاومت ضد میکروبی در ایران، شناخت الگوهای مقاومت در فاضلاب هنوز محدود است. ایران هنوز تصویر کاملی از مقاومت ضد میکروبی در فاضلاب هایش ندارد. نویسندگان این پژوهش می گویند شناسایی مداوم باکتری های چندمقاومتی و ژن های مهم مقاومت نشان می دهد که در پایش مقاومت ضد میکروبی در کشور شفافیت وجود دارد. بررسی ۴۳ پژوهش منتشرشده درباره فاضلاب در ۱۳ استان نشان می دهد تقریباً نیمی از مطالعات، یعنی ۶۸.۸ درصد، در تهران انجام شده اند. واقع، شواهد موجود در ایران از نظر جغرافیایی پراکنده و از نظر روش شناختی ناهمگون اند و بیشتر بر بررسی باکتری های خاص با ژن های مشخص تمرکز دارند. بر این اساس، برای پایش مؤثر مقاومت ضد میکروبی، باید پایش فاضلاب در سراسر کشور با روش های یکسان و پوشش گسترده تر انجام شود و روش های پیشرفته بررسی ژنتیکی نیز به کار گرفته شود. این کار می تواند به حفظ سلامت عمومی با رویکرد «سلامت واحد» کمک کند.

الف) عنوان مناقصه	ب) برآورد اولیه (ریال)	ج) مبلغ تضمین شرکت در مناقصه (ریال)	شماره فراخوان
۱ خرید و حمل ماکادام شسته ۲- ۱۵ سانی بمقدار شیبستر تن از معادن محدوده شیبستر	۱۵۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/	۷/۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۲۰۵۰۵۹۴۸۸۶۰۰۰۰۲۷
۵ خرید و حمل ماسه ۶- میلیمتری بمقدار ۲۰۰۰ تن از معادن محدوده شیبستر	۱۱۸/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/	۵/۹۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۲۰۵۰۵۹۴۸۸۶۰۰۰۰۲۸
۶ خرید و حمل عدسی ۶- ۱۲ میلیمتری بمقدار ۲۰۰۰ تن از معادن محدوده شیبستر	۱۱۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/	۵/۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۲۰۵۰۵۹۴۸۸۶۰۰۰۰۲۹
۷ حمل وباراندازی مصالح بمقدار ۳۰۰۰ تن از معادن محدوده شیبستر به کارخانه آسفالت سازمان عمران تبریز	۱۰۸/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/	۵/۴۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۲۰۵۰۵۹۴۸۸۶۰۰۰۰۳۰

د) شرایط اختصاصی مناقصه گران : کلیه افراد حقیقی و حقوقی می توانند در مناقصه شرکت کنند.

نوع تضمین شرکت در مناقصه: مبلغ تضمین شرکت در مناقصه (تضمین فرزند ارجاع کار) مطابق آئین نامه مالی شهرداری تبریز به صورت ضمانت نامه بانکی بنام سازمان عمران تبریز یا در صورت واریز نقدی بحساب شماره ۴۰۰۱۰۳۳۹۵۶۹۹ بانک شهر شعبه آزادی تبریز بنام سازمان عمران تبریز

تاریخ انتشار: ۱۴۰۵/۰۶/۲۳ ساعت ۱۰:۰۰

مهلت دریافت اسناد مناقصه : از تاریخ ۱۴۰۵/۰۶/۲۳ تا ۱۴۰۵/۰۶/۲۴ ساعت ۱۹:۰۰

مهلت ارسال پیشنهاد: تا تاریخ ۱۴۰۵/۰۷/۱۱ ساعت ۱۲:۰۰

سایر شرایط:

۱- بزرگاری مناقصه صرفا از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت میباشد و کلیه مراحل فرآیند مناقصه شامل خرید و دریافت اسناد مناقصه پرداخت تضمین شرکت در مناقصه(ودیعه)، ارسال پیشنهاد قیمت و اطلاع از وضعیت برنده بودن مناقصه گران محترم از این طریق امکان پذیر می باشد.

۲- علاقمندان به شرکت در مناقصه می بایست جهت ثبت نام و دریافت گواهی الکترونیکی (توکن) با شماره ۱۴۵۶ مرکز پشتیبانی و راهبری سامانه تماس حاصل نمایند. اطلاعات تماس دفاتر ثبت نام سایر استان ها، در سایت سامانه (www.setadiran.ir) بخش ثبت نام/ پروقایل مناقصه گر موجود است.

۳- متقاضیان می توانند جهت اطلاع بیشتر با شماره تلفن ۰۲۱-۳۴۷۶۵۸۳ واحد امور قراردادهای سازمان واقع در تبریز- آخر خیابان صائب- سازمان عمران تبریز تماس حاصل نمایند.

۴- سایر شرایط در اسناد مناقصه مندرج است.

چاپ آگهی : ۱۴۰۵/۰۶/۲۳

| خبر |

تأمین ۴.۸ میلیون دلار برای مدیریت گازهای مخرب لایه ازن

مدیر دفتر حفاظت لایه ازن سازمان حفاظت محیط زیست از تصویب ۴.۸ میلیون دلار اعتبار برای اجرای مرحله سوم پروژه مدیریت گازهای تحت پوشش پروتکل مونترال خبر داد.

«حسین شاهباز» گفت: «اجرای فاز سوم این پروژه از سال ۲۰۲۶ آغاز شده است.»

او با اشاره به عضویت ایران در پروتکل مونترال افزود: «ایران با تصویب مجلس شورای اسلامی در سال ۱۳۶۸ به این پروتکل ملحق شد و دفتر حفاظت لایه ازن نیز از سال ۱۳۷۳ فعالیت خود را آغاز کرد. طی این سال ها، برنامه های کشور برای حذف و کاهش مصرف مواد مخرب لایه ازن مطابق تعهدات بین المللی دنبال شده و ایران در بسیاری از موارد، زودتر از موعد مقرب به اهداف تعیین شده دست یافته است.»

به گفته شاهباز، کربن دی اکسید و هالون ها مطابق زمان بندی پروتکل مونترال در ایران حذف شده اند و کشور در مسیر اجرای تعهدات مربوط به کاهش مصرف هیدروفلئوئوروکربن ها تا سال ۲۰۳۰ قرار دارد. مدیر دفتر حفاظت لایه ازن با اشاره به آموزش بیش از هزار تکنسین و تعمیرکار در ۳۱ استان برای کار ایمن با گازهای اشتعال پذیر گفت: «دو دوره تربیت مربی نیز در مرکز تربیت مربی سازمان آموزش فنی و حرفه ای در کرج برگزار شده است.»

او بزرگاری دوره آموزشی ویژه تعمیرکاران زن، اهدای تجهیزات آموزشی مرتبط با چیلرها به دانشگاه صنعتی شریف و مرکز تربیت مربی کرج، آموزش کارشناسان گرمک و تدوین استانداردهای مرتبط با سیلندرهای مورد استفاده در این حوزه را از دیگر اقدامات یک سال اخیر برشمرد. شاهباز با اشاره به کنترل واردات مواد مخرب لایه ازن با همکاری سازمان توسعه تجارت و گرمک جمهوری اسلامی ایران افزود: «کمیتة ملی ازن نیز شرایط ورود این مواد را بررسی و تصمیمات و الزامات مربوط را به دستگاهای ذی ربط اعلام می کند.» او همچنین از حمایت از صنایع تولید فوم برای جایگزینی مواد اولیه مخرب لایه ازن با مواد سازگار با محیط زیست خبر داد و گفت: «ایران در سال گذشته عضو کمیته ارزیابی تعهدات کشورهای عضو پروتکل مونترال بوده و در ارزیابی عملکرد کشورها در اجرای تعهدات این پروتکل مشارکت داشته است.» (روابط عمومی سازمان حفاظت محیط زیست

فارس

النینو در اقلیم جدید شدیدتر شده است

رئیس مرکز بین المللی مدیریت جامع حوضه آبخیز و تنوع زیستی در مناطق خشک و نیمه خشک گفت: مسئله فقط وقوع پدیده ال نینو نیست، بلکه شدت آن و هم زمانی اش با شرایط جدید اقلیمی است. «حمید نوری» در نشست کارگروه اجرایی مدیریت جامع حوضه های آبخیز استان اصفهان با موضوع بررسی پدیده آب و هوایی ال نینو اظهار کرد: «امروز پدیده تپالم که مقیاس اصلی برنامه ریزی اکولوژیک باید حوضه آبخیز باشد و تا زمانی که از نگاه های محلی و دستگاهی عبور نکنیم، مدیریت جامع منابع طبیعی محقق نمی شود.» او ادامه داد: «جهان دیگر نمی تواند گرمایش جهانی را موضوعی حاشیه ای بداند؛ توسعه انسانی بدون سلامت اکوسیستم ها به توسعه پایدار نمی انجامد.»

نوری درباره پدیده ال نینو گفت: «امروز ال نینو با افزایش دما، کاهش رطوبت خاک، تنش پوشش گیاهی و فشار منابع بر منابع آب همراه است و همین موضوع پیامدهای آن را تشدید می کند.»

او با اشاره به تحلیل های اخیر درباره ایران افزود: «نشانه هایی از افزایش بارش در بخش هایی از کشور، به ویژه ژاکرس و بالادست حوضه های آبریز اصفهان، دیده می شود و احتمال تقویت ذخایر برفی در چهارمحال و بختیاری نیز مطرح است.» رئیس مرکز بین المللی مدیریت جامع حوضه آبخیز و تنوع زیستی در مناطق خشک و نیمه خشک تصریح کرد: «بالین حال، نباید این شرایط را به معنای پایان خشکسالی یا وقوع سالی پر بارش در سراسر کشور تعبیر کرد؛ زیرا الگوی بارش ایران تحت تأثیر پدیده های دورپیوند متعددی قرار دارد.»

نوری با تأکید بر ضرورت داده محوری در مدیریت بحران گفت: «شناسایی خطر به تنهایی کافی نیست و میزان در معرض خطر بودن، آسیب پذیری و تاب آوری نیز باید هم زمان بررسی شود. دستگاه ها باید داده های خود را به اشتراک بگذارند تا تصویری مشترک و قابل اتکا برای تصمیم گیری شکل بگیرد.»

او کمبود داده و پایش مستمر را از ضعف های جدی دانست و افزود: «باید از داده های مستقیم و نیابتی، از جمله تصاویر ماهواره ای، استفاده کرد. پروژه ها نیز باید براساس اولویت های واقعی مانند فرسایش، سیلاب، لغزش، فرونشست و تخریب سرزمین تعریف شوند و در کنار اقدامات سازی، عملیات بیولوژیک و بیومکانیکی نیز جدی گرفته شود.» نوری با بیان اینکه مدیریت جامع حوضه آبخیز بدون دانش و حضور جوامع محلی به نتیجه نمی رسد، گفت: «باید از اعتبارات محرومیت زدایی، کمک خیران، مسئولیت اجتماعی و مشارکت مردم بهره گرفت. در بسیاری از موارد، پیشگیری از تخریب بسیار مؤثرتر و کم هزینه تر از احیای پس از تخریب است.» (ماهر

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۵/۰۶/۲۲ - تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۵/۰۶/۲۳

روابط عمومی شهرداری برازجان

اسکوترهای برقی در اصفهان؛ایمنی،محدودیت در ساعات پیک وانتقاد از رقابت غیرمجاز

بهمن توکلی فرد – مجموعه گردشگری «برون» اعلام کرده است بیش از ۷۵ه دستگاه وسیله نقلیه برقی را دره‌ا ایستگاه در اصفهان و بندرعباس فعال کرده است. سیدمجید هاشمیان، مدیراجرایی این مجموعه در نشست خبری از آغاز فعالیت این مجموعه در سال ۱۴۰۴ و با اجاره دوجرخه در نزدیکی بیمارستان خورشید اصفهان عنوان کرده است. به گفته او، ایمنی مهم‌ترین محور فعالیت این مجموعه است؛ سرعت اسکوترها از ۴۰ به ۱۵ تا ۲۰ کیلومتر بر ساعت کاهش یافته، استفاده از کلاه ایمنی اجباری شده و در میدان نقش جهان راهنماها آموزش‌های لازم را به گردشگران ارائه می‌دهند. همچنین در ساعات اوج شلوغی، با هماهنگی شهرداری و استانداری، خدمات‌دهی در برخی نقاط پرتزدد متوقف می‌شود. هاشمیان، مدعی است آمار حوادث این مجموعه در یک ماه گذشته به صفر رسیده است. وی همچنین از فعالیت اسکوترهای غیرمجاز و ناایمن در میدان امام انتقاد کرد و خواستار نظارت بیشتر شد؛ موضوعی که به گفته او باعث نسبت‌دادن اشتباه برخی حوادث به برند «برون» می‌شود.

مدیرمجموعه برون اظهار داشت: این مجموعه درخواست‌هایی برای راه‌اندازی ایستگاه در ریزد، شیراز، کاشان و شاهین‌شهر دریافت کرده و در بخشی از گزارش نیز به خدمات هتل «خانه مادری» و استفاده رایگان مهمانان از اسکوتر و دوجرخه برقی اشاره شده است. هاشمیان در پایان به خدمات رفاهی هتل «خانه مادری» اشاره کرد و گفت: این هتل با ۱۰ اتاق مجهز به استانداردهای ۵ ستاره، خدماتی ویژه ارائه می‌دهد.

اهدان |

هشدار قرمز در همدان

سقوط ۵۰ متری آبخوان‌ها و بحران مصرف ۸۰ درصدی منابع

منصور ستوده، مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای همدان، در نشست گردهمایی ائمه جماعت صنعت آب و برق استان، با بیان وضعیت دشوار منابع آبی، نسبت به بحران روبه‌رشد در این استان هشدار داد. وی اعلام کرد که میزان مصرف منابع آب همدان به ۸۰ درصد رسیده است؛ رقمی که طبق استانداردهای جهانی، نشان‌دهنده ورود منطقه به وضعیت بحرانی و غیر پایدار است. وی همچنین از افت شدید ۴۰ تا ۵۰ متری سطح آبخوان‌ها در برخی مناطق طی دهه‌های اخیر خبرداد که پیامدهایی همچون فرونشست زمین، ایجاد فرو چاله و خشک‌شدن چاه‌ها و چشمه‌ها را به دنبال داشته است. ستوده با اشاره به چالش‌های اقلیمی، تأکید کرد که ایران کشوری خشک و نیمه‌خشک است و خشکسالی‌های مستمر طی سال‌های اخیر فشار مضاعفی بر منابع محدود موجود وارد کرده است. وی با بررسی وضعیت منابع، میزان آب سطحی استان را ۴۴۰ میلیون مترمکعب و منابع زیرزمینی را ۲۲۷۱ میلیون مترمکعب برآورد کرد. وی افزود: «در مجموع، حدود ۸۰ درصد از این منابع مصرف می‌شود که در مقایسه با استانداردهای بین‌المللی، ما در وضعیت نامناسبی قرار داریم؛ چرا که مصرف بالای ۶۰ درصد، نشان‌دهنده بحران منابع است.» در تحلیل الگوی مصرف، مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای اعلام کرد که بخش کشاورزی با اختصاص ۹۱ درصد از کل منابع آب، اصلی‌ترین مصرف‌کننده در استان است. در مقابل، سهم آب شرب حدود ۸ درصد و سهم صنعت تنها ۱ درصد برآورد شده است. وی با اشاره به این شکاف، اظهار داشت: «استفاده بسیار اندک از منابع آب در بخش صنعت، فرصتی برای ایجاد ارزش افزوده و اشتغال‌زایی

است؛ اگر بتوانیم با اصلاح الگوی مصرف در کشاورزی، بخشی از منابع را به سمت صنایع مدرن هدایت کنیم، می‌توانیم پایداری اقتصادی استان را تضمین نماییم.» ستوده در ادامه به وضعیت دشت‌های استان اشاره کرد و گفت: «همدان دارای هفت دشت است که آبخوان‌های آن‌ها در وضعیت ممنوعه یا ممنوعه بحرانی قرار دارند. افت ۴۰ تا ۴۵ متری سطح آب زیرزمینی در طول ۳۰ تا ۴۰ سال گذشته، علاوه بر کاهش کمی، کیفیت آب را نیز به شدت تحت تأثیر قرار داده است.» وی همچنین از شبکه گسترده پایش شامل ۳۴۰ حلقه چاه مشاهده‌ای (پیزومتریک) یادکرد که وظیفه مستقرسازی نظارت بر وضعیت آبخوان‌ها را بر عهده دارند.

در بخش زیرساخت‌ها، مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای خاطر نشان کرد که باوجود اجرای طرح‌های مهمی همچون سدهای خرمورد، گرین، اکباتان، آبشینه و شیرین‌سو، دیگر ظرفیت‌های ساخت سد جدید در استان محدود شده است. وی تأکید کرد: «دیگر جای بسیار کمی برای سدسازی گسترده باقی نمانده است؛ بنابراین، تنها راه نجات استان، مدیریت هوشمندانه و اصلاح الگوی مصرف در تمامی بخش‌هاست.» او در پایان با تأکید بر نقش مذهبی و اجتماعی ائمه جمعه، خواستار فرهنگ‌سازی برای تغییر نگرش مردم نسبت به مصرف آب شد. ستوده گفت: «ما باید فرهنگ «درست مصرف‌کردن» را جایگزین مصرف بی‌رویه کنیم. مدیریت منابع آب تنها یک وظیفه اداری نیست، بلکه یک ضرورت بقاست که باید از سطح خانوار تا بالاترین سطوح مدیریتی پیگیری شود.»

اداره ثبت اسناد و املاک حوزه ثبت ملک زرن

شش‌دانگ باغ به مساحت ۲۰۹۵،۵۵ مترمربع از پلاک ۱۷۷۸ اصلی در ابراهیم‌آباد زرند بخش ۱۳ کرمان خریداری از مالک رسمی علی رجب‌زاده

۵- سید حسین جعفری محمدآبادی فرزند سید محمد شش‌دانگ باغ به مساحت ۳۳۴۹ متر مربع از پلاک ۲۲۸۶ اصلی در ده شیخ زرند بخش ۱۳کرمان خریداری از مالک رسمی محمد رضا نظری

۶- محمد علی ومرتضی و مسعود و فاطمه و مریم همگی مختاری زرندی فرزندان غلامرضا (پسران هر کدام ۲۴ سهم مشاع و دختران هر کدام ۱۲ سهم مشاع از ۹۶ سهم) شش‌دانگ باغ به مساحت ۵۸۳۷ متر مربع از پلاک ۲۲۸۶ اصلی در ده شیخ زرند بخش ۱۳کرمان خریداری از مالک رسمی هوشنگ گرامی

۷- علی مهدی زاده فرزند محمد شش‌دانگ خایله باغ به مساحت ۳۳۵،۲۵ متر مربع از پلاک ۲۲۸۶ اصلی در ده شیخ زرند بخش ۱۳کرمان خریداری از مالک رسمی غلامرضا میرزایی

۸- سید حسین جعفری محمد آبادی فرزند سید محمد شش‌دانگ باغ به مساحت ۳۴۷۲ متر مربع از پلاک ۲۲۸۶ اصلی در ده شیخ زرند بخش ۱۳کرمان خریداری از مالک رسمی محمد کربخش راوری

۹- سید حسین جعفری محمد آبادی فرزند سید محمد شش‌دانگ باغ به مساحت ۷۰۱۸ متر مربع از پلاک ۲۲۸۶ اصلی در ده شیخ زرند بخش ۱۳کرمان خریداری از مالک رسمی محمد رضا نظری

۱۱- منوچهر حسن زاده فرزند عباس شش‌دانگ خانه به مساحت ۳۷۸،۹۱ متر مربع از پلاک ۲۴۷ فرعی از ۲۳۶۸ اصلی در حسین آباد حومه زرند بخش ۱۳کرمان خریداری از

۷۵۶۱ اصلی در فردوس زرند بخش ۱۳کرمان خریداری از مالک رسمی غلامعباس نظریان

۲۰- مهدی یزدانی احمد آبادی فرزند باقر شش‌دانگ زمین زراعی محصور به مساحت ۴۱۹۳،۸۵ متر مربع از پلاک ۷۶۲۷ اصلی در اراضی زرندوبیه زرند بخش ۱۳ کرمان خریداری از مالک رسمی (متقاضی خود مالک رسمی می‌باشد)

۲۱- اکبر قلیزاده حسین آبادی فرزند حسین شش‌دانگ باغ به مساحت ۶۱۷۲،۶۹متر مربع از پلاک ۸۴۷۴ اصلی مکرر در اراضی مشاعی واسط زرند بخش ۱۳ کرمان خریداری از مالک رسمی حبیب اله کردی

۲۲- اکبر قلیزاده حسین آبادی فرزند حسین شش‌دانگ باغ به مساحت ۶۱۴۰،۷متر مربع از پلاک ۸۴۷۴ اصلی مکرر در اراضی مشاعی واسط زرند بخش ۱۳ کرمان خریداری از مالک رسمی حبیب اله کردی

۲۳- اکبر قلیزاده حسین آبادی فرزند حسین شش‌دانگ باغ به مساحت ۱۲۶۶،۳۱متر مربع از پلاک ۸۴۷۴ اصلی مکرر در اراضی مشاعی واسط زرند بخش ۱۳ کرمان خریداری از مالک رسمی حمید سلطانی

۲۴- اکبر قلیزاده حسین آبادی فرزند حسین شش‌دانگ باغ به مساحت ۱۲۶۶،۳۱متر مربع از پلاک ۸۴۷۴ اصلی مکرر در اراضی مشاعی واسط زرند بخش ۱۳ کرمان خریداری از مالک رسمی حبیب اله کردی

۲۷- اکبر قلیزاده حسین آبادی فرزند حسین شش‌دانگ باغ به مساحت ۱۷۶۵،۷۹متر مربع از پلاک ۸۴۷۴ اصلی مکرر در اراضی مشاعی واسط زرند بخش ۱۳کرمان خریداری از مالک رسمی حبیب اله کردی

توسعه بستر مخابراتی برق جنوب خوزستان با احداث فیبر نوری خط ۱۳۲ کیلوولت

معاون طرح و توسعه شرکت برق منطقه‌ای خوزستان از احداث فیبر نوری بر روی خط ۱۳۲ کیلوولت پست دورق – پست خلیج فارس، خبر داد.

احمدرضا بخشی بیان کرد: احداث فیبر نوری بر روی خط ۱۳۲ کیلوولت نیروگاه پست دورق – پست خلیج فارس به روش خط گرم شامل تأمین تجهیزات، نصب و سیم‌کشی به طول ۴ کیلومتر مدار به اتمام رسید و بهره‌برداری شد. وی با بیان اینکه ارزش سرمایه‌گذاری این پروژه بالغ بر ۷۰ میلیارد ریال بوده، تصریح کرد: دستیابی دیسپاچینگ به پست‌های ناحیه جنوب که از نواحی مهم بهره‌برداری در شرکت است از طریق فیبر نوری و ایجاد بستر مخابراتی بسیار مطمئن جهت انتقال حجم بالای اطلاعات و برقراری دیتای بازر برق، از مهم‌ترین اهداف اجرای این پروژه بوده است.

معاون طرح و توسعه شرکت برق منطقه‌ای خوزستان تصریح کرد: پایش و کنترل سامانه‌های تله‌متری و ویدئوکنفرانس بین نواحی و استفاده و بهره‌برداری از رله‌های دیفرانسیل طولی پست ۱۳۲ کیلوولت دورق و حذف بار، از دیگر اهداف بهره‌برداری این پروژه بوده است.

بخشی با اشاره به شرایط آب‌وهوایی خوزستان و ماندگاری توده گرما، از مشترکان درخواست کرد تا کاهش دما و خاموش‌کردن وسایل سرمایشی، در مدیریت مصرف، با صنعت برق تعامل و همکاری داشته باشند.

اصفهان |

کمیته دائمی پیگیری مطالبات خبرنگاران در اصفهان تشکیل شد

خبرنگاران شهرستان‌ها را از مهم‌ترین مطالبات جامعه رسانه‌ای برشمرد و بر نقش مؤثرتر خانه‌های مطبوعات در سیاست‌گذاری و پیگیری مطالبات تأکید کرد.

استاندار اصفهان نیز در این مراسم با اشاره به ضرورت حفظ مرجعیت خبری در کشور، بر دسترسی بی‌واسطه خبرنگاران به مدیران و اطلاعات تأکید کرد و حل مشکلات صنفی از جمله مسکن، بیمه و امنیت شغلی را از اولویت‌های اصلی مدیریت استان دانست.

همچنین شکوهی مقدم، مشاور مدیرعامل ذوب‌آهن اصفهان، بر تداوم حمایت‌های این مجموعه به‌شرط احترام و حضور تمام‌قد جامعه خبرنگاران و خانواده‌های آنان تأکید کرد.

۲۸- حسین قلیزاده حسین آبادی فرزند علی

شش‌دانگ باغ به مساحت ۱۱۵۵،۶۱ متر مربع از پلاک ۸۴۷۴ اصلی مکرر در اراضی مشاعی واسط زرند بخش ۱۳ کرمان خریداری از مالک رسمی حبیب اله کردی

۲۹- اکبر سلطانی فرزند محمد شش‌دانگ باغ به مساحت ۶۴۳۷،۱۵ مربع از پلاک ۸۴۷۴ اصلی مکرر در اراضی مشاعی واسط زرند بخش ۱۳ کرمان خریداری از مالک رسمی فتاح سیف الدینی

۳۰- حسین قلیزاده حسین آبادی فرزند علی شش‌دانگ باغ به مساحت ۹۸۲،۳۱ متر مربع از پلاک ۸۶۴۶ اصلی در اراضی حسن آباد واسط زرند بخش ۱۳ کرمان خریداری از مالک رسمی محمد ابراهیم سیف الدینی

۳۱- حبیب اله رجب زاده جرجاچکی فرزند نصراله شش‌دانگ باغ به مساحت ۳۵۸۸،۶۷ متر مربع از پلاک ۸۶۴۶ اصلی در اراضی حسن آباد واسط زرند بخش ۱۳ کرمان خریداری از مالک رسمی طلعت سیف الدینی

۳۳- حسن جهانشاهی فرزند حسین شش‌دانگ زمین مزروعی به مساحت ۲۶۶۸،۷۰متر مربع از پلاک ۱۹۳۹۹ اصلی در زرند بخش ۱۳ کرمان خریداری از مالک رسمی سید جعفر موسوی کسروی

۳۴- فرشته افشار زرندی فرزند احمد شش‌دانگ زمین مزروعی به مساحت ۹۳۱،۸۵ متر مربع از پلاک ۱۹۳۹۹ اصلی در زرند بخش ۱۳ کرمان خریداری از مالک رسمی حسین شفیع

۳۵- حسن بلوچ حسن خانی چاهوئی فرزند غلامرضا شش‌دانگ زمین مزروعی به مساحت ۳۵۰،۵۰ متر مربع از پلاک ۶۱۴۱ اصلی در سرتخت زرند بخش ۱۴ کرمان خریداری از مالک رسمی منوچهر مجد زاده خاندانی

۳۶- فاطمه میرزایی فرزند محمد علی شش‌دانگ زمین مزروعی به مساحت ۵۴۴ متر مربع از پلاک ۱۴۳۰ فرعی از ۳ اصلی

خبر |

۲۲۰۰ متر اصلاح شبکه برای پایداری آب شرب بیش از ۱۸۰۰ نفر در روستاهای کرمانشاه

مدیر آب‌وفاضلاب شهرستان کرمانشاه از اصلاح ۲۲۰۰ متر شبکه توزیع و خطوط انتقال و همچنین جداسازی و اجرای دو رینگ خط انتقال در سه روستای بخش سرفیروزآباد وهلشی خبر داد و گفت: با اجرایی این عملیات مشکلات افت فشار و قطعی آب مشترکین رفع و آب و آب ۱۸۵ نفر از روستاییان این مناطق پایدار شد. محمدمهدی سلطانیان گفت: برای افزایش پایداری شبکه آب‌رسانی، بیش از ۸۰۰ متر از شبکه توزیع روستاهای سر جوب و علی باقر جلاوند در بخش سرفیروزآباد با استفاده از لوله‌های پلی‌اتیلن در اقطار مختلف اصلاح و یک دستگاه شیرفلکه نیز نصب و بیش از ۳۰ فقره اشعاب خانگی استانداردسازی شد. او افزود: اجرای این اقدامات ضمن رفع مشکلات افت فشار و قطعی آب، از هدررفت حدود ۵۰ لیتر آب در ثانیه جلوگیری کرد و آب‌رسانی پایدار را به ۵۴۰ نفر از جمعیت این دوروستا را به همراه داشت. مدیر آب‌وفاضلاب شهرستان کرمانشاه همچنین از اصلاح و جداسازی خط انتقال آب روستای سرونو در بخش هلشی خبر داد و گفت: این طرح با اجرای ۱۴۰۰ متر خط انتقال پلی‌اتیلن، اجرای دو رینگ و نصب یک دستگاه شیر هوا و دو دستگاه شیرفلکه قطع ووصل با موفقیت انجام شد.

کنترل برداشت از سفره‌های زیرزمینی امری ضروری است

حمید احسانی، رئیس هیئت‌مدیره و مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای سمنان با تأکید بر اینکه بحران آب و فرونشست زمین دیگری ه هشدار برای آینده نیست، بلکه واقعیتی جاری و جدی در استان سمنان است، گفت: امروز اگر برای مدیریت منابع آب تصمیم‌های سخت اما ضروری اتخاذ نشود، نسل‌های آینده با بحران‌های به‌مراتب پیچیده‌تری روبه‌رو خواهند شد.

وی در جمع خبرنگاران با اشاره به ضرورت همراهی همه دستگاه‌ها و مردم در مدیریت مصرف آب اظهار کرد: مدیریت منابع آب تنها وظیفه وزارت نیرو نیست و حل این بحران نیازمند مشارکت همه بخش‌ها از جمله دستگاه‌های اجرایی، بخش کشاورزی، رسانه‌ها و مردم است.

احسانی رسانه‌ها را در تغییر نگرش جامعه نسبت به بحران آب تعیین‌کننده دانست و افزود: امروز بیش از هر زمان دیگری به فرهنگ‌سازی، اطلاع‌رسانی دقیق و تبیین واقعیت‌ها نیاز داریم تا جامعه نسبت به پیامدهای برداشت بی‌رویه آگاه شود.

در حتکن زرند بخش ۱۵ کرمان خریداری از مالک رسمی سید فضل اله حسینی

۳۷- مهدی مهدوی نیا فرزند عباس شش‌دانگ باغ به مساحت ۱۵۰۶،۰۳متر مربع از پلاک ۱۶۸ فرعی از ۱۶ اصلی در ده قاضی حتکن زرند بخش ۱۵ کرمان خریداری از مالک رسمی کبری میرزایی

۳۸- محمد منصوری بابهوئکی فرزند علی شش‌دانگ زمین مزروعی به مساحت ۵۳۵،۶۵متر مربع از پلاک ۲۹۷ اصلی در بابهوئک زرند بخش ۱۵ کرمان خریداری از مالک رسمی علی منصوری

۳۹- محمد منصوری بابهوئکی فرزند علی شش‌دانگ زمین مزروعی به مساحت ۴۷۹،۱۵ متر مربع از پلاک ۲۹۷ اصلی در بابهوئک زرند بخش ۱۵ کرمان خریداری از مالک رسمی علی منصوری

۴۰- محمد منصوری بابهوئکی فرزند علی شش‌دانگ زمین مزروعی به مساحت ۲۸۶ متر مربع از پلاک ۲۹۷ اصلی در بابهوئک زرند بخش ۱۵ کرمان خریداری از مالک رسمی حسن منصوری و باقر منصوری

۴۲- ژيلا مهربای کرمانی فرزند داریوش شش‌دانگ خانه به مساحت ۲۶۸،۲ متر مربع از پلاک ۵ فرعی از ۳۰۵ اصلی در حسین آباد کوهبنان زرند بخش ۱۶ کرمان خریداری از مالک رسمی فاطمه امین الرعایا

۴۳- کامییز مهربای کرمانی فرزند داریوش شش‌دانگ خانه به مساحت ۲۶۴،۵ متر مربع از پلاک ۵ فرعی از ۳۰۵ اصلی در حسین آباد کوهبنان زرند بخش ۱۶ کرمان خریداری از مالک رسمی فاطمه امین الرعایا

تاریخ انتشار نوبت اول: دوشنبه ۲۳/۰۵/۱۴۰۵

تاریخ انتشار نوبت دوم: سه شنبه ۲۴/۰۵/۱۴۰۵

اداره ثبت اسناد و املاک حوزه ثبت ملک زرن

شناسه آگهی: ۲۲۷۶۳۰۱

روزنامه

www.payamema.ir

دوشنبه ۲۲ شهریور ۱۴۰۵
سال بیست و دوم
شماره پیاپی ۳۴۹۱

توزیع تهران: نشرگستر (۰۲۱۶۱۹۳۳۰۰۰)

توزیع استان‌ها: جراری (۰۹۱۲۱۳۱۳۰۸۹)

چاپ: شاخه سبز (۰۲۵۳۲۴۴۴۲۵۶)

تلفن: ۰۲۱-۲۸۲۲۱۹۰۱

پلاک ۱۲ - طبقه اول

تهران - خیابان شریعتی - ابتدای شهید بهشتی -

نشانی: کرمان، میدان آزادی، خیابان شهید بهشتی، شهید بهشتی ۰۸، بخش شرقی ۲

تلفن: ۰۳۴-۳۳۴۴۸۰۸۶

تلفن: ۰۳۴-۳۳۴۴۸۰۸۶

تماس دفتر تهران: ۰۲۱-۲۸۲۴۱۹۰۱

شماره نماز: ۰۲۱-۷۴۲۲۷۱۰۵

تحریریه: داخلی ۱

استان‌ها: داخلی ۲

برگزاری رویداد: داخلی ۳

مدیرمسئول: داخلی ۴

ایمیل سازمان آگهی‌ها: payamema.adv@gmail.com

ایمیل تحریریه: Khabar.payamema@gmail.com

آگهی استان‌ها: عرفانه بهرام‌جردی ۰۹۰۵۸۲۱۲۵۵۹

آگهی‌های تهران: لیلی میرافضل ۰۹۳۹۴۳۷۴۴۶۰

آیین‌نامه اخلاق حرفه‌ای پیام‌ها:

www.payamema.ir/akhlagh

@payamema

۸۴۹۴ ۳۳۳ ۰۹۰۳

@payamema

www.payamema.ir

روزنامه سیاسی - اجتماعی

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: روح‌الله خدیشی

زیر نظر شورای سردبیری

دبیر ویژه‌نامه‌ها: شبنم شکوربان

مدیر هنری: تیوا صمدیان

دبیر عکس: یاسر خدیشی

دبیر محیط زیست: فاطمه باباخانی

دبیر گزارش: مهتاب جودکی

دبیر میراث و گردشگری: صبا رضایی

دبیر خبر: یاسر مختاری

دبیر صفحه‌آر: صدف سرداری

دبیر فرهنگ و هنر: علی ملازاده

صفحه‌آرایی: آتنا شریف‌زاده

کارتنویست: مجتبی ملازاده

بازاریابی و تبلیغات: محمد زز

اداری: فاطمه آقاملایی، شیواکرمی

رتبه روزنامه پیام‌ها: ۲

نظرات نویسندگان دیدگاه شخصی آنان بوده و لزوماً دیدگاه روزنامه نیست.

روزنامه

www.payamema.ir

دوشنبه ۲۲ شهریور ۱۴۰۵
سال بیست و دوم
شماره پیاپی ۳۴۹۱

توزیع تهران: نشرگستر (۰۲۱۶۱۹۳۳۰۰۰)

توزیع استان‌ها: جراری (۰۹۱۲۱۳۱۳۰۸۹)

چاپ: شاخه سبز (۰۲۵۳۲۴۴۴۲۵۶)

تلفن: ۰۲۱-۲۸۲۲۱۹۰۱

پلاک ۱۲ - طبقه اول

تهران - خیابان شریعتی - ابتدای شهید بهشتی -

نشانی: کرمان، میدان آزادی، خیابان شهید بهشتی، شهید بهشتی ۰۸، بخش شرقی ۲

تلفن: ۰۳۴-۳۳۴۴۸۰۸۶

تلفن: ۰۳۴-۳۳۴۴۸۰۸۶

برگزاری رویداد: داخلی ۳

مدیرمسئول: داخلی ۴

ایمیل سازمان آگهی‌ها: payamema.adv@gmail.com

ایمیل تحریریه: Khabar.payamema@gmail.com

آگهی استان‌ها: عرفانه بهرام‌جردی ۰۹۰۵۸۲۱۲۵۵۹

آگهی‌های تهران: لیلی میرافضل ۰۹۳۹۴۳۷۴۴۶۰

آیین‌نامه اخلاق حرفه‌ای پیام‌ها:

www.payamema.ir/akhlagh

@payamema

۸۴۹۴ ۳۳۳ ۰۹۰۳

@payamema

www.payamema.ir

تجسسه

رونمایی از گنجینه «شمایل نگاران»

در باغ موزه هنر ایرانی

نمایشگاه «شمایل‌نگاران» با بیش از ۱۰۰ قطعه نقاشی مذهبی، شمایل‌نگاری و پرده‌های قهوه‌خانه‌ای متعلق به دوره‌های قاجار و پهلوی برگزار می‌شود.

این آثار از مجموعه منحصربه‌فرد «سرژ آواکیان»، گرافист، نقاش و مجموعه‌دار ایرانی-ارمنی، انتخاب شده‌اند و از ۲۷ شهریور تا ۲۲ مهر در «باغ‌موزه هنر ایرانی» به نمایش درمی‌آیند.

آثار این نمایشگاه شامل نقاشی پشت‌شیشه، نقاشی روی بوم و چوب و نمونه‌هایی از چاپ سنگی است که برای نخستین‌بار به صورت عمومی نمایش داده می‌شوند. مجموعه حاضر یکی از بزرگ‌ترین و متنوع‌ترین مجموعه‌های شمایل‌های شیعی، تصاویر عرفا و دراویش و صحنه‌های حماسی شاهنامه در حوزه هنرهای عامیانه و مقدس ایران به شمار می‌رود.

سرژ آواکیان (۱۳۱۷ تا ۱۳۹۹) همراه با «مارکو گریگوریان» در دهه ۵۰ شمسی، نقش مهمی در نجات و احیای میراث نقاشی قهوه‌خانه‌ای و شمایل‌نگاری مذهبی ایفا کرد. او با حمایت از هنرمندانی چون «حسین قوللرآقاسی»، «حسین همدانی» و «محمد مدبر» و گردآوری آثار قدیمی، بخش مهمی از حافظه تصویری هنر ایرانی را حفظ کرد.

«کیانوش معتقدی» نمایشگاه‌گردانی و نگارش متن‌های این نمایشگاه را بر عهده داشته و این رویداد با همکاری «نورا زرگریان» برگزار می‌شود. نمایشگاه شمایل‌نگاران فرصتی برای بازخوانی هنرهای تصویری قدیم و ایجاد پیوند میان میراث گذشته و مخاطب امروز است.

ساعات بازدید از نمایشگاه، شنبه تا چهارشنبه از ساعت ۱۱ تا ۱۸ و پنجشنبه و جمعه از ساعت ۱۶ تا ۱۹ است. ۱ مهر

عکس نوشت

منبع عکس: آرشیو ایرنا

پرده نقره‌ای سینما از همان سال‌های نخست، به انتظار تماشاگر نشستن بسنده نکرد؛ بارها تلاش کرد خود به مخاطب برسد. از نمایش‌های سیار و پرده‌هایی که در میدان‌ها و محله‌ها برپا می‌شدند تا پروژکتورهای قابل‌حمل و بعدها تماشای فیلم در خانه، بخشی از تاریخ سینما به تلاش برای نزدیک‌تر کردن تصویر متحرک به مردم گره خورده است. این عکس، سینمای سیار در محله «نازی‌آباد» تهران را در سال ۱۳۴۳ نشان می‌دهد؛ زمانی که فیلم با خودرو، آپارات و تجهیزات نمایش به میان محله‌ها می‌رفت.

حاشیه

نامه انجمن صنفی نمایش خانگی به رئیس‌جمهوری

هیئت‌مدیره «انجمن صنفی شرکت‌های نمایش ویدیویی برخط» در نامه‌ای خطاب به رئیس‌جمهوری، نگرانی خود را از آنچه «وضعیت نابسامان تنظیم‌گری در عرصه پلتفرم‌های شبکه نمایش خانگی» خوانده، ابراز کرده است.

نگارندگان نامه نسبت به «بلاتکلیفی و تأخیر ساترا در فرایند تنظیم‌گری و صدور مجوز تولید و پخش» هشدار داده و خواستار برگزاری جلسه‌ای فوری با نمایندگان صنوف شده‌اند. به گفته آنها، نبود ضوابط مشخص و مقبول باعث شده است بسیاری از درخواست‌های مجوز تولید و به‌ویژه پخش، بی‌نتیجه بمانند یا با تأخیر تعلل و ابهام همراه شوند؛ وضعیتی که امکان برنامه‌ریزی پاسخ‌گویی روشن در بازه زمانی معقول تبدیل شود.»

نویسندگان نامه همچنین از آنچه غلبه رویکرد سلبی و قضایی بر رویکرد فرهنگی و تعاملی در مواجهه با هنرمندان و آثار تولیدی در ساترا دانسته‌اند، انتقاد کرده‌اند. آنها استفاده از برچسب‌هایی مانند «سیانمایی»، خشونت و ابتدال» و ارجاع اختلافات مربوط به آثار فرهنگی‌هنری به مراجع قضایی را موجب تشدید نگرانی فعالان این حوزه خوانده‌اند.

این نامه را علی سرتیپی، مدیر پلتفرم «فیلم‌نت» محمدجواد شکوری‌مقدم، مدیر پلتفرم «فیلم‌جو»؛ محمدحسین میرطاووسی، مدیر پلتفرم «نماوا»؛ سعید رسول‌اف، مدیر پلتفرم «چرخونه» و محمد صراف، از اعضای هیئت‌مدیره انجمن، امضا کرده‌اند.

امضاکنندگان خواستار تعیین زمان‌بندی روشن و آثار آزاد برای بررسی درخواست‌ها، ارائه پاسخ مکتوب و مستدل، ایجاد سازوکار اعتراض و حل تجدیدنظر فراهم‌کردن امکان گفت‌وگو و حل اختلاف پیش از ارجاع قضایی و بررسی پیامدهای اقتصادی، فرهنگی و اشتغالی بلاتکلیفی پروژه‌ها در ساترا شده‌اند. ۱ ایسنا

دبیر اجرایی «جشنواره بین‌المللی فیلم پرواز» در گفت‌وگو با «پیام‌ما» از تلاش برای تغییر نگاه به معلولیت می‌گوید

سینما برای پرواز

سینما یکی از عرصه‌هایی است که می‌تواند در شکل‌گیری تصویر جامعه از افراد دارای معلولیت نقش داشته باشد. شخصیت‌های دارای معلولیت در سینما گاهی در مرکز روایت قرار گرفته‌اند و گاهی حضوری فرعی داشته‌اند، اما همین حضور محدود نیز در مواردی به شکل‌گیری شخصیت‌هایی ماندگار منجر شده است.

جشنواره بین‌المللی فیلم پرواز با هدف ارتقای آگاهی، فرهنگ‌سازی و ترویج نگاه انسانی و خلاقانه به معلولیت، پذیرای آثار فیلم‌سازیانی است که می‌کشند از دریچه هنر چالش‌ها، مسائل و توانمندی‌های افراد دارای معلولیت را به تصویر بکشند و مفهوم «پرواز در محدودیت» را معنا کنند.

هفتمین دوره این جشنواره، که قرار است بیست‌وهفتمین شهریورماه امسال در مجموعه فرهنگی هنری «برج آزادی» برگزار شود، شامل بخش‌هایی چون مستند، داستانی، انیمیشن، فیلم‌ساز دارای معلولیت، بخش موبایلی، بین‌الملل و فیلم‌نامه است.

سینما در برابر کلیشه‌ها

بابک نوری، دبیر اجرایی هفتمین دوره این جشنواره، در گفت‌وگو با پیام‌ما، هدف اصلی جشنواره را تغییر نگاه جامعه و سینما به معلولیت می‌داند: «نگاه به معلولیت نباید نگاه ترجمه‌آمیزی باشد. باید این نگاه وجود داشته باشد که آنها هم می‌توانند در کنار ما بسیار متمرکز باشند. فیلم‌های آنها را که می‌بینیم، واقعاً دست‌کم از افراد دیگر ندارند و حتی شاید بهتر هم کار می‌کنند. اما شاید به آنها پر و بال داده نشده و مورد توجه قرار نگرفته‌اند.»

به گفته نوری، اکنون فرصتی فراهم شده است تا این افراد بتوانند فیلم بسازند و این هدف جشنواره است: «با تهیه‌کنندگان صحبت کرده‌ایم تا از افرادی که رتبه‌های بالاتری کسب می‌کنند، برای ساخت فیلم بعدی‌شان حمایت کنند. همچنین از نظر تجهیزات از فیلم‌سازان حمایت می‌کنیم تا بتوانند فیلم بعدی خود را با امکانات

حاشیه

نامه انجمن صنفی نمایش خانگی به رئیس‌جمهوری

هیئت‌مدیره «انجمن صنفی شرکت‌های نمایش ویدیویی برخط» در نامه‌ای خطاب به رئیس‌جمهوری، نگرانی خود را از آنچه «وضعیت نابسامان تنظیم‌گری در عرصه پلتفرم‌های شبکه نمایش خانگی» خوانده، ابراز کرده است.

نگارندگان نامه نسبت به «بلاتکلیفی و تأخیر ساترا در فرایند تنظیم‌گری و صدور مجوز تولید و پخش» هشدار داده و خواستار برگزاری جلسه‌ای فوری با نمایندگان صنوف شده‌اند. به گفته آنها، نبود ضوابط مشخص و مقبول باعث شده است بسیاری از درخواست‌های مجوز تولید و به‌ویژه پخش، بی‌نتیجه بمانند یا با تأخیر تعلل و ابهام همراه شوند؛ وضعیتی که امکان برنامه‌ریزی پاسخ‌گویی روشن در بازه زمانی معقول تبدیل شود.»

نویسندگان نامه همچنین از آنچه غلبه رویکرد سلبی و قضایی بر رویکرد فرهنگی و تعاملی در مواجهه با هنرمندان و آثار تولیدی در ساترا دانسته‌اند، انتقاد کرده‌اند. آنها استفاده از برچسب‌هایی مانند «سیانمایی»، خشونت و ابتدال» و ارجاع اختلافات مربوط به آثار فرهنگی‌هنری به مراجع قضایی را موجب تشدید نگرانی فعالان این حوزه خوانده‌اند.

این نامه را علی سرتیپی، مدیر پلتفرم «فیلم‌نت» محمدجواد شکوری‌مقدم، مدیر پلتفرم «فیلم‌جو»؛ محمدحسین میرطاووسی، مدیر پلتفرم «نماوا»؛ سعید رسول‌اف، مدیر پلتفرم «چرخونه» و محمد صراف، از اعضای هیئت‌مدیره انجمن، امضا کرده‌اند.

امضاکنندگان خواستار تعیین زمان‌بندی روشن و آثار آزاد برای بررسی درخواست‌ها، ارائه پاسخ مکتوب و مستدل، ایجاد سازوکار اعتراض و حل تجدیدنظر فراهم‌کردن امکان گفت‌وگو و حل اختلاف پیش از ارجاع قضایی و بررسی پیامدهای اقتصادی، فرهنگی و اشتغالی بلاتکلیفی پروژه‌ها در ساترا شده‌اند. ۱ ایسنا

ادبیات

جشن امضای کتاب «نوشته‌های دراماتیک‌بهروز غریب‌پور» برگزار می‌شود

جشن امضای کتاب «نوشته‌های دراماتیک‌بهروز غریب‌پور» در کتاب‌فروشی «ستارا» در مجتمع «مگامال» برگزار می‌شود.

به‌تازگی نمایشنامه‌ها، فیلم‌نامه‌ها و متن اپراهای بهروز غریب‌پور در کتابی چهارجلدی با عنوان «نوشته‌های دراماتیک بهروز غریب‌پور» از سوی نشر «چکانه» منتشر شده است.

در جشن امضای این کتاب، هنرمندانی مانند «رضا بابک»، «بیزن شکرپز» و «عباس جهانگیریان» حضور دارند.

این برنامه ساعت ۱۶ روز جمعه ۲۷ شهریور برگزار می‌شود و حضور در آن برای عموم آزاد است. ۱ ایسنا

ادبیات

جشن امضای کتاب «نوشته‌های دراماتیک‌بهروز غریب‌پور» برگزار می‌شود

جشن امضای کتاب «نوشته‌های دراماتیک‌بهروز غریب‌پور» در کتاب‌فروشی «ستارا» در مجتمع «مگامال» برگزار می‌شود.

به‌تازگی نمایشنامه‌ها، فیلم‌نامه‌ها و متن اپراهای بهروز غریب‌پور در کتابی چهارجلدی با عنوان «نوشته‌های دراماتیک بهروز غریب‌پور» از سوی نشر «چکانه» منتشر شده است.

در جشن امضای این کتاب، هنرمندانی مانند «رضا بابک»، «بیزن شکرپز» و «عباس جهانگیریان» حضور دارند.

این برنامه ساعت ۱۶ روز جمعه ۲۷ شهریور برگزار می‌شود و حضور در آن برای عموم آزاد است. ۱ ایسنا

چهره

عضویت «محمدجعفر یاحقی» در آکادمی علوم تاجیکستان

محمدجعفر یاحقی، عضوپیوسته «فرهنگستان زبان و ادب فارسی» و استاد ممتاز «دانشگاه فردوسی مشهد»، به عضویت «آکادمی علوم جمهوری تاجیکستان» برگزیده شد. آیین اعطای نشان ویژه و ابلاغ رسمی عضویت او، سه‌شنبه ۱۷ شهریور ۱۴۰۵، برابر با ۸ سپتامبر ۲۰۲۶، در تالار همایش‌های این آکادمی در شهر دوشنبه برگزار شد.

ازجمله آثار یاحقی می‌توان به «سوکنامه سهراب» (۱۳۶۸)، «فرهنگ اساطیر و اشارات داستانی در ادبیات فارسی» (۱۳۶۹)، «پهین‌نامه باستان» (۱۳۷۶)، «راهنمای توس و سخی دربارۀ فردوسی و شاهنامه» (۱۳۷۳)، «سخن آشنا» یادنامه بدیع‌الزمان فروزانف» (۱۳۷۳)، «از جیحون تا خورش» (۱۳۷۸)، «فرهنگ نام‌آوران خراسان» (۱۳۸۲)، «تاریخ بیهقی» (۱۳۸۳)، «یادنامه ابوالفضل بیهقی» (۱۳۸۶)، «ارچ‌نامه غلامحسین یوسفی» (۱۳۸۸)، «زین دایره میانا» (۱۳۸۸)، «دیبای زربفت» (۱۳۸۹) و «آخر بر سر چران» (۱۳۹۱) اشاره کرد.

«جوبیار لحظه‌ها»، «دیبای خسروانی»، «جزیره بی‌آفتاب» و «فردوس / تون» نیز از دیگر آثار این استاد زبان و ادبیات فارسی هستند. ۱ ایرنا

کوشه دنیا

هزار سال در جست‌وجوی «بودیسم»

بخشی از زندگی شهری پیوها را شکل می‌دادند؛ شهرهایی که هم‌زمان مرکز زندگی دینی، اقتصادی و سیاسی بودند. پیوها تا قرن نهم میلادی دوام آوردند، اما پایانشان را نمی‌توان با یک «سقوط ناگهانی» توضیح داد. تغییر مسیر شبکه‌های قدرت و تجارت، جابه‌جایی مرکز سیاسی و فشارهای منطقه‌ای، به‌تدریج نظم قدیمی را درگروان کرد. باین‌حال، بسیاری از تجربه‌های پیو از میان رفت. سنت‌های بودایی، معماری آجری، شیوه‌های مدیریت آب و الگوهای شهری به دوره‌های بعدی راه یافتند. همین میراث، چند قرن بعد، در باگان‌های تهران تازه پیداکرد.

این شهر را به مرکز قدرت خود تبدیل کرد و بودیسم تراوده (Theravada Buddhism) را در ساختار سیاسی و فرهنگی حکومت گسترش داد. در باگان، ایمان دیگر فقط در صومعه و آیین خلاصه نمی‌شد؛ در سیمای شهر و معماری آن نیز حضور داشت. پادشاهان، خاندان‌های ثروتمند و مردم عادی در ساخت‌استوپاها و معابد مشارکت می‌کردند. این مشارکت، عملی برای اندوختن ثواب معنوی و هم‌زمان راهی برای نمایش ثروت، قدرت و نفوذ بود. بناهای آجری یکی پس از دیگری در دشت برپا می‌شدند و درون بسیاری از آن‌ها، نقاشی‌های دیواری داستان‌های زندگی بودا و جهان بودایی را روایت می‌کردند. این تصاویر، در کنار استوپاها و معابد، نشان می‌دهند که در باگان مذهب، هنر و سیاست چگونه در فضای شهری به هم گره خورده بودند. باگان هم سرانجام آفول کرد. در اواخر قرن سیزدهم، فشارهای سیاسی و نظامی منطقه‌ای و حملات مغولان، در

تاریخ

اصدف سرداری

روزنامه‌نگار

براساس آخرین برآورد «سازمان جهانی بهداشت»، بیش از ۱.۳ میلیارد نفر در جهان با معلولیت زندگی می‌کنند؛ یعنی حدود ۱۶ درصد جمعیت جهان یا یک نفر از هر شش نفر. این آمار نشان‌دهنده گستردگی جمعیت افرادی است که گاهی در حوزه‌های مختلف به حاشیه رانده می‌شوند.

آگهی مفقودی

برگ سبز سواری سایبا 1315E رنگ: سفید - روغنی مدل: ۱۳۹۸ شماره موتور: M13/6342245 و شماره شاسی: NAS4111100K352456 به شماره پلاک ۱۹ ۸۳۹ ایران ۷۵ متعلق به خانم فاطمه نظری مفقود گردیده از درجه اعتبار ساقط گردیده است .

رودبار جنوب

آگهی مفقودی

برگ سبز خودبو سواری - سواری پژو 405GLX-XU7 مدل ۱۳۹۷ به رنگ خاکستری - متالیک به شماره موتور: 124K1225550 و شماره شاسی: NAAM01CEJ3K378635 به شماره پلاک ۲۵ ایران ۲۵۱ به نام عاطفه خودستان مفقود شده و از درجه اعتبار ساقط است.

منوجان